

Masteroppgave

IDR950 Sport Management

**A Structural Comparison and Evaluation of a Dual
Career Development Environment Project: Toppidrett
Nordvest**

Silje Marita Moen Vedvik

Totalt antall sider inkludert forsiden: 107

Molde, 19th of May 2022

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§16 og 36.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert, jf. høgskolens regler og konsekvenser for fusk og plagiat	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Personvern

Personopplysningsloven

Forskningsprosjekt som innebærer behandling av personopplysninger iht.

Personopplysningsloven skal meldes til Norsk senter for forskningsdata, NSD, for vurdering.

Har oppgaven vært vurdert av NSD?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

- Hvis nei:

Jeg/vi erklærer at oppgaven ikke omfattes av Personopplysningsloven:

Helseforskningsloven

Dersom prosjektet faller inn under Helseforskningsloven, skal det også søkes om forhåndsgodkjenning fra Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK, i din region.

Har oppgaven vært til behandling hos REK?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 30

Veileder: Kjell Marius Herskedal

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Dato: 27.01.2022

Forord

Denne oppgaven avslutter fire herlige år i Molde, det har vært lærerikt og utfordrende men det gledes til å møte nye utfordringer. Takk til Sport Management avdelingen ved Høgskolen i Molde, herlige medstudenter, alle frivillige som står på i studentersamfunnet og alle ansatte i SiMolde. Dere gjorde Molde verdt det.

Jeg vil med dette opplyse om at jeg mottar Møre og Romsdal fylkeskommune sitt masterstipend innen kultur for denne masteroppgaven. Takk for det.

En ekstra takk til oppgaveveileder Kjell Marius Herskedal.

En spesielt varm takk til Kjetil Håve. Det var utrolig kjekt å ha deg som veileder i løpet av praksistiden min i Møre og Romsdal idrettskretsen, tiden flyr i godt lag og praksisen gikk overraskende fort forbi. Hils gjengen!

Til sist en takk til min bedre halvdel for god hjelp i oppgaveskrivingen og vervsjonglering.

Table of Contents

1.0	Introduction	4
1.1	Objectives and research question	5
1.2	Thesis outline	7
2.0	Context, Literature, and Theoretical approach	8
2.1	High School in the Official Context.....	8
2.1.1	The County Authority’s Purpose	8
2.1.2	Structure of Secondary Education in Norway.....	10
2.1.3	Private High Schools.....	11
2.2	Sport in Norway	11
2.2.1	Olympiatoppen and Elite Sport in Norway.....	13
2.2.2	Facilitation for Sport Talents in Møre and Romsdal.....	15
2.3	Sport and society intertwine	16
	Sport to Society	16
	Society to Sport.....	17
2.4	Literature Review	18
2.4.1	Athlete Transitions to Holistic Athlete Career model.....	18
2.4.2	Holistic Ecology Approach.....	21
2.4.3	ATDEs to DCDEs	22
2.4.4	Literature Review Matrix	23
2.4.5	Literature Review Summary	27
2.5	Theoretical Framework: DCDE Working Models	27
2.5.1	Dismissed models: DC-ESF and HAC	31
3.0	Methodology	33
3.1	Research process	36
3.2	Collected data	37
3.3	Validity and Relevance	38
4.0	Results	39
4.1	Case 1 : Toppidrett Nordvest (TINV)	39
4.2	Case 2 : Vestlandsmodellen.....	41
	VM1: Fully integrated – ‘Toppidrettslinjen’	41
	VM2: Specialized status - high schools ‘Elevated elite sport’	42
	VM3: Specialized athlete – individual athletes.....	42
4.3	Case 3: Trøndermodellen	44

5.0	Discussion.....	49
5.1	TINV	50
5.1.1	Recommendations by Møreforskning	51
6.0	Conclusion.....	53
6.1	Limitations and further research.....	53
7.0	List of references	55
8.0	Appendix	65

List of Tables

Table 1 :	Recommendations for improving elite sport in Møre and Romsdal.....	16
Table 2 :	Comparison of Regional DCDE Cases	47

List of Figures

Figure 1	Oppbygging av videregående opplæring i Norge. Kilde: What is upper secondary education and training? Upper secondary education and training - vilbli.no **.....	10
Figure 2	NIF's organization chart **	12
Figure 3	Organisering av sentraladministrasjonen i NIF – OLT en avdeling der. fe**.....	13
Figure 4	19
Figure 5	The Holistic Athlete Career model representing transitions and stages faced by athletes at athletic, psychological, psychosocial, academic/vocational, and financial levels.	20
Figure 6	The dual career development environment (DCDE) working model. **7 p. 3(Henriksen et al., 2020).....	30
Figure 7	Finnish version of the Holistic Athletic Career Model. **1 p. 2.....	32
Figure 1	Schematic illustration of the research design Henriksen doctor** (Henriksen, 2010)	33

Appendix

Table 1 : Comparison of Variations in Case 2 – Vestlandsmodellen

Attachment 1 - Videregående skoler med tilrettelagt utdanningsløp for unge idrettstalenter

Attachment 2 - Spisset toppidrett - kvalitet og innhold

Attachment 3 - Case 3 – Reviderte kvalitetskrav

Attachment 4 - Case 3 – Forslag til roller

Attachment 5 - Case 3 – Idrettspolitisk manifest

Attachment 6 - Prosjektbeskrivelse Toppidrett Nordvest - TINV

1.0 Introduction

Møre and Romsdal county authority (hereafter MRFK) provides important welfare services to everyone who lives and works in the county, whereas upper secondary education is one of these services (Møre og Romsdal Fylkeskommune, 2019). Sport is found under another important service area within the county authority, the culture area. The culture department works interdisciplinary and focuses largely on skills and knowledge development in the area in order to contribute to increasing activity and developing the cultural and leisure offer in Møre and Romsdal (hereafter MR) (Møre og Romsdal Fylkeskommune, n.d-a.). MRFK “aim to contribute to good local communities with a diverse, relevant and accessible cultural and leisure offer, and good public health for all” (translated quote from Møre og Romsdal Fylkeskommune, n.d-a.).

As a part of this work, MRFK engaged Møreforskning to investigate and report on the work towards elite sport in MR to map the potential, desire and opportunities to strengthen the elite sport work at high schools, sport environments and university-/research environments, mainly tied to the “elite athletes of tomorrow” in Møre and Romsdal (Sande et al., 2019). The main findings of this report point to how the work regarding elite sport in the county has great potential for improvement, and how numerous of different actors in MR have the desire and opportunity to strengthen the elite sport in the region. However, most of the sport environments are small with few resources and are mostly involved with grassroot sports. Furthermore, findings show that the high schools in the county does good work facilitating for committed athletes, but there is still more to be done in this area. A lack of formalized cooperation between the sport environments, the high schools and among themselves was suggested, in addition to a wish for someone to take the ownership of elite sports in the county in order to create a holistic experience and better utilize the excellent competencies found in the sport community (Sande et al., 2019).

With the findings in mind, Møreforskning formulated recommendations meant to improve facilitation for elite sport in Møre and Romsdal. The embers of an elite sport project have since come to life and Møre and Romsdal regional confederation (hereafter MRIK) are currently developing a project to facilitate elite sport in high schools in Møre and Romsdal; *Toppidrett Nordvest* (hereafter TINV). Facilitating sport for athletes enrolled in high school is in practice a facilitation of dual career athletes – athletes who attempt to

excel in both sports and education or work. The environment these athletes are embedded can be called *dual career development environment* (hereafter DCDE) Which is where this thesis come in to play.

1.1 Objectives and research question

This thesis will firstly examine TINV, the project in development, and compare it up against existing practice in other Norwegian regions today by utilizing the *holistic ecological approach* and DCDE working model as the theoretical framework. Then, this thesis will discuss TINV up against the recommendations outlined in the report by Møreforskning (Sande et al., 2019) on how elite sport facilitation should be organised in MR.

The systematic facilitation to perform elite sport while studying entails all kinds of structured support and facilitation made by organizations with the aim of aiding the athlete to perform in a dual career (hereafter DC). Stambulova and Wylleman (2015) defined dual career as “a career with the major foci on sport and studies or work” and added that the concept also entails “DC transitions which are athletes’ simultaneous transitions in sport and education or work” (Stambulova & Wylleman, 2015). Such as graduating high school or moving from a junior to a senior class in sport. The systematic facilitation can be present throughout programmes, policies, projects and more. This thesis focuses on systems on a regional level, preferably aligned with Norway’s county borders.

The primary target group for the current systematic work is “sport talents” attending high school. These are mostly adolescents in the age group 15-18 years old, but the age may vary (Osloskolen, 2017). Exceptions may occur where students might enrol at an earlier or later age, or for one reason or another stay in high school for an extended period of time.

The terms elite and high-performance is often used to describe the level of performance in sport or of athlete, but the definition of ‘elite’ varies. Authors have been using everything from world records, top 10 performance in a year, national or international level competitor, medal winners, frequency of training, professionalism to VO₂-max measurements and more to describe eliteness in sport (Williams et al., 2017). Sport in Norway states that:

Elite sports are defined as training and preparation work in line with the best in the world, depending on the individual sport's uniqueness and prevalence. The work leads to regular achievements at top international level. Sport is a main occupation for these athletes. (Øvrebø, n.d.)

Furthermore, elite athletes are those who belong to the definition above (Øvrebø, n.d.). However, the number of elite athletes among 15-18-year olds are few, and most of the adolescent athletes closest to high performance sport falls under the following definition: “those athletes who, at varying age and performance levels, pursue extensive quality development through a long-term progression plan that will normally lead to an international elite sports level.” (Øvrebø, n.d.) and are called *sport talent*. The same definition was previously coined for the term “elite athletes of tomorrow”, but after a revision of a document published by Olympiatoppen (hereafter OLT) in 2019 (see attachment 1 in appendix) the term changed while the definition did not. Both *sport talents* and *elite athletes of tomorrow* means the same and may therefore be used interchangeably to describe the same group of athletes on the road to becoming an elite athlete. However, seen in the light of the DC-context, this thesis will simply use the term student-athlete for simplicity.

This thesis will firstly examine a planned project for systematic facilitation of elite sport for adolescent athletes in high school in Møre and Romsdal up against existing practice in other regions in Norway today. Then, this thesis will compare findings with the recommendations outlined in a report from the region on how it should be organised in Møre and Romsdal.

This thesis uses the forementioned report as the starting point and look further into the suggested potential of improvement regarding facilitating for committed talented athletes attending high school. The report mentions a need for quality proofing of academic offers and the facilitating and follow-up of athletes, quality assurance regarding guidelines and systems for facilitating, especially how to handle absence from education and more. The difference between schools and even cities within the county is also brought up, a systematic and more standardised way to handle facilitating is wanted. By examining existing practices in other Norwegian regions, this thesis will try to answer the following research question:

How is the structure of the project in development, “Toppidrett Nordvest”, in Møre and Romsdal compared to two existing practices for sport talents in other Norwegian regions?

And as Møreforskning’s report (Sande et al., 2019) contains recommendations for the region would it be interesting to see how TINV caters to these. Therefore, a second task this thesis will answer is:

Evaluate ‘Toppidrett Nordvest’ in the light of Møreforskning’s recommendations for the region.

1.2 Thesis outline

The rest of the thesis will present the context of the research as well as previous literature to set the background and development in research which led to the theoretical framework utilized in this thesis. Then the framework itself is presented, the DCDE working model, which will be used in the deductive document analysis. The methodology chapter will elaborate said analysis, in addition to the strategy followed when conducting the data collection before findings are presented in the result chapter. Lastly, a discussion will commence before providing a conclusion in response to the research question and some thoughts on further research.

2.0 Context, Literature, and Theoretical approach

This chapter will lay out the context for this thesis, define central concepts and present the theoretical framework for the analysis. First by explaining the high schools in the Norwegian education system, and under what governance. Secondly by describing the placement of the elite sport field in Norway and the reciprocal relationship between the Norwegian government and sport. Then, previous literature on the topic of dual career athletes is presented, including a literature review matrix, before the theoretical framework is accounted for and shortly summarized in the end.

2.1 High School in the Official Context

A duty is an obligation or a required responsibility. Either by moral as described by the Immanuel Kant's deontology (ethics of duty theory) (Sagdahl, 2021b) or a legal one by law and rules (Sagdahl, 2021a). A right is the counterpart of a duty and describes something one is entitled to have or do, often by law (Boe & Gisle, 2022). Any Norwegian rights subjects have the duty to act according to Norwegian law but are also entitled to any protection and benefits said law provides (Boe & Gisle, 2022). Parts of Norwegian education falls under both right and duty for Norwegian citizens, whereas other parts are considered a right (Opplæringslova, 1998, §2-1 (1); Kunnskapsdepartementet, 2018). Primary school, the first ten years of education, is the obligatory part. However, a completion of primary school gives the right to three years in secondary education (high school) (Opplæringslova, 1998, § 3-1 (1); Kunnskapsdepartementet, 2018; vilbli, n.d.) by application, a right - no longer a duty. The duty of providing said right lies with the state through the county authority (Opplæringslova, 1998, §13-3 (1)).

2.1.1 The County Authority's Purpose

As mentioned in the introduction, MRFK provides important welfare services to everyone who lives and works in the county (Møre og Romsdal Fylkeskommune, 2019). MRFK is the administrative body at regional level responsible for safeguarding the county's overall interests according to the government (Kunnskapsdepartementet, 2018). Education is an interest in how it is perceived as a prerequisite for individual freedom and a starting point work life by acquiring relevant competence (Kunnskapsdepartementet, 2018). Education offered in a region should be in line with jobs needed (Opplæringslova, 1998, §13-35). It is MRFK's responsibility to "plan and adjust the educational offer according to national

objectives, applicants' wishes and needs in society" (Kunnskapsdepartementet, 2018), in addition to accept citizens applying from other counties as well (Opplæringslova, 1998, §13-3 (2)). Henceforth, MRFK has an important role in decision-making regarding the dimensions of secondary educational offers, produce educational services, own and implement strategical processes related to planning and executing, and take initiative to realize projects in close cooperation with external actors (Kunnskapsdepartementet, 2018). Naturally, there are variations in the different regions. The share of inhabitants living in densely populated areas, size of the regions, the geographical field or how many who choose vocational programmes compared to general studies is vastly different throughout the country. While all pupils do have an equal right to education are there differences in how counties offer educational solutions. Geographical distances, public transport, available resources and the wishes of the population are examples of limitations to which types of education available. In counties with a scattered population is it more common for pupils to move out in order attend high school of their choosing, or because they don't qualify for the school closest to their own home (Kunnskapsdepartementet, 2018). Some even choose to move out of the county entirely in order to pursue education which align better with personal interests, such as elite sport. MR is somewhat scattered with population on several islands and between mountains, with 73% (2019) of the population in towns scattered all over the county, many along the coastline and fjords (Stokkan & Thorsnæs, 2022). MR has a higher share of adolescents choosing vocational programmes compared to more densely populated areas, such as Oslo or Akershus, according to statistic from 2018 (Kunnskapsdepartementet, 2018).

Those who have not completed upper secondary education are exposed to being permanently excluded from education and work. Young people who have left upper secondary education without completing it, and who are neither in other education nor in work requires extra attention. Young people who have not completed upper secondary education are strongly represented among the group of young people who are particularly vulnerable to being permanently excluded from working life. More than half (56%) of young people outside education and work have not completed upper secondary education. Since almost everybody enrolls in upper secondary education, most of these people have gone to upper secondary education before they quit. A question is consequently what kind of offer these receive and whether enough is done to capture these in the time they are in upper secondary education (Kunnskapsdepartementet, 2018).

2.1.2 Structure of Secondary Education in Norway

There are 415 high schools in Norway with closer to 200 000 pupils countrywide (Kunnskapsdepartementet, 2018), 25 of these are public high schools in MR (Møre og Romsdal Fylkeskommune, n.d.-b). Almost everyone, 98%, who graduate primary school immediately continues to secondary school (Kunnskapsdepartementet, 2018).

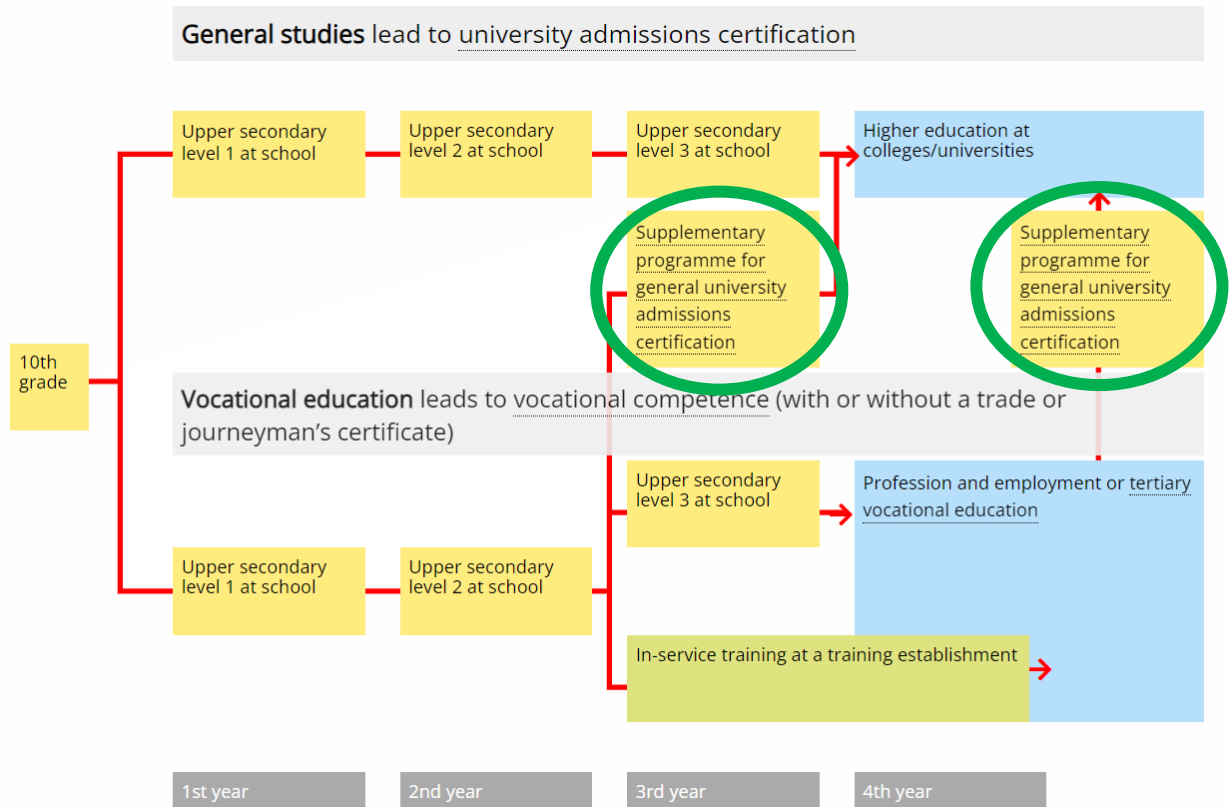

Figure 1 Oppbygging av videregående opplæring i Norge. Kilde: [What is upper secondary education and training? / Upper secondary education and training - vilbli.no](#) **

Secondary education in Norway can be divided into two lines based on the different programmes one can choose and which competency one achieves after completion. General studies (top line in figure @@) focus on theoretical knowledge and gives the opportunity to attend higher education when completed. There are five different types of general studies education programmes to choose from (vilbli, n.d.). These normally take three years to complete, however, elite sport programmes are typical examples exceptions to the rule. The second line (bottom line in figure @@) represents vocational education. Which after 3-5 years generally provides an occupational title (i.e., 'electrician' or 'plumber'), vocational qualifications to enter working life and the opportunity to attend higher education at vocational school (Vilbli, n.d.). As shown above, there are different ways to complete vocational education. The first two years happens at school for the most

part. After the second year one might complete the third year in school and gain the vocational qualifications depending on the programme one enrolled in. More commonly is to begin an apprenticeship of two years to complete the programme. Lastly, it is possible to change from the vocational education and gain university admission certification by doing a supplementary programme. This extension can be done as the third year or after completing the regular vocational education (Kunnskapsdepartementet, 2018; Vilbli, n.d.), shown in the green circles in figure @@. In 2018, 47% of all pupils at the secondary education level was enrolled in vocational programmes, included pupils in apprenticeships (Kunnskapsdepartementet, 2018).

2.1.3 Private High Schools

Attendance in public schools and any affiliated apprenticeships is free (Kunnskapsdepartementet, 2018; Vilbli, n.d.). There is also the option of attending private schools. Tuition fees are to be expected (Vilbli, n.d.), but earnings must directly benefit the students. School owners are not allowed to make a profit from the operation (Friskolelova, 2003, §6-3). Private high schools in Norway is also regulated by law (Friskolelova, 2003, §1-1) and have the flexibility to operate in a different manner than public high schools. However, they still must be approved by the Ministry of Education and Research. This is to ensure that the private school offer is at least as good as the public (Kunnskapsdepartementet, 2018; Friskolelova, 2003, §2-3) and to prevent possible negative consequences for the existing school offer in the region. This thesis will focus on the public high schools, but it is relevant to be aware of private school's existence.

2.2 Sport in Norway

Sport in Norway is structured under the umbrella organization Norwegian Olympic and Paralympic Committee and Confederation of Sports, often shortened to Norwegian Sports federation or NIF (NIF, n.d.). NIF has the political responsibility for all sports in Norway (Sande et al., 2019) and is recognized as the sport's governing body in Norway (NIF, n.d.) with its current 1,9 million members, 55 national federations, 11 regional confederations and 9454 clubs pr. 23. April 2022 (NIF, n.d.).

need for support and presence naturally enough varies depending on the members in said area. Which explains why the football federation, which is a highly popular sport, is divided into 18 regions (fotball.no), while the handball federation is divided into six regions (Handball.no). The main goal of the national federations is to promote their sports and represent them internationally (Norges Kampsportforbund, 2022). While the federations are in charge of overseeing their elite sports (Norges Kampsportforbund, 2022), in the form of national teams and elite sport development, it is *Olympiatoppen* that coordinates Norwegian participation in the Olympic and Paralympic games (Norges Kampsportforbund, 2022).

2.2.1 Olympiatoppen and Elite Sport in Norway

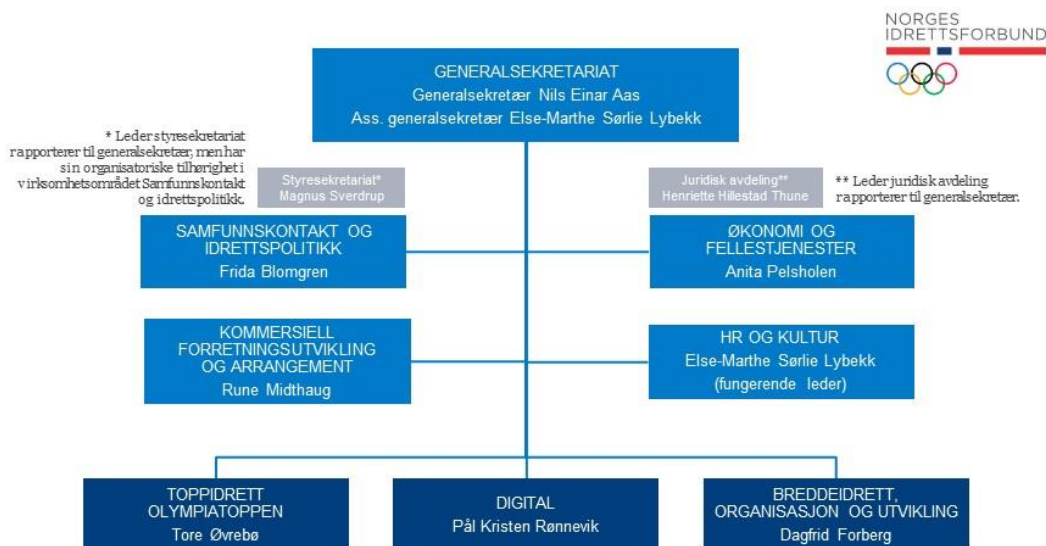

Figure 3 Organisering av sentraladministrasjonen i NIF – OLT en avdeling der. fe**

The central administration in NIF (the red box in figure XX) coordinates tasks on behalf of the national federations and regional confederations, such as contact with government agencies, applications, and redistribution of public funding (NIF, n.d.-a). As shown above, one of their operationalized departments is accountable for elite sport and goes by the name Olympiatoppen (OLT). OLT is in charge of managing and developing elite sport in Norway (Sande et al., 2019) together with the national federations. Combined, they work towards strengthening Norwegian athletes' possibility to compete at the top level in the world. Each sport federation under NIF operates with their own definition of their elite sport which OLT is responsible to control in terms of quality (Sæle, 2020). OLT also

decide requirements for the federations in terms of results, financial deductibles, professional management, and sport policy alignment (Norges Kampsportforbund, 2022).

Political Anchoring; the Sport Will! the Sport Shall! 2019-2023

As mentioned, NIF decide a national policy for four years at the time which applies for the whole organization. The current policy in place was approved 2019 (NIF, 2019b) and goes by the name *Sport Will!*. For the first time is the sport policy divided into two parts, where the addition *Sport Shall!* Is a clarification of the overall goals expressed in the long-term plan. ‘Improved elite sport’ is one of the main four strategical focus areas in the current policy (NIF, 2019b, p. 10), which is divided into three main goals and nine objectives in the strategical document, *Sport Shall!* (NIF, 2019a, p. 4). OLT role is essential in reaching the ambition of being “a leading nation with a performance culture who delivers proud sport experiences to the Norwegian people” (NIF, 2019b, p. 13). NIFs task is to facilitate for making “the best better while we ‘*give the dream a chance*’ for the young people who have ambitions and motivation to pursue a top sports career.” through national federations, OLT and other partners (NIF, 2019b, p. 13). The third main goal under ‘Improved elite sport’ specifically mentions aiding elite athletes of tomorrow, or as we know them *sport talents*, with the transition to elite sport at senior level. Especially relevant is goal #3.3 where the sport “shall develop the whole human being through facilitating elite sport, education and professional career” (NIF, 2019a, p. 13).

The elite sports model is designed so that recruiting and performance development can be taught through a common organizational culture and national federations’ success interchange (Gammelsæter, 2016). The national team model is a part of the elite sports model where the goal is to develop a strong fellowship and performance environment (NIF, 2019b). Each sport federation coordinate their own national teams and provides most of the financial resources through sponsorships as they own the commercial rights to their national teams (NIFs lov, 2022, §14). The national team structure, including the lower-level teams such as recruiting and junior teams, is executed differently depending on sport since these may vary in nature, number of athletes, budgets, and size. Not all sports are big enough to have regional teams or even regional governing bodies – some regions might be larger than others – while popular sports such as football and ski have more resources to utilize – as reflected in the variations of regions mentioned earlier (football 18 vs. handball 6). This often leads to a centralization of sports where athletes wanting to be on the

national team may be forced to relocate in order to be part of a high-performance environment.

Geographical Distribution of Competence

OLT's headquarters is located in Oslo while the eight regional departments is spread nationwide (Olympiatoppen, n.d.-b) . While some of these departments' "jurisdiction" follow the county lines they inhabit, not all of them do. Gaps in their reach is apparent and some athletes have relatively long traveling distances to the closest OLT-facility. A relevant example is Olympiatoppen Midt-Norge (hereafter OLTMN) where the office is in Trondheim, a big city in Trøndelag county. While NIF states OLTMN has an extended responsibility for elite sport in Møre and Romsdal, the visibility of OLT is absent in the county. Closeness to OLT is wanted but lacking at the moment (Sande et al., 2019). Establishing a region in Møre og Romsdal have also been investigated by the county authority – but came to a halt and is currently out of the question (Sande et al., 2019).

2.2.2 Facilitation for Sport Talents in Møre and Romsdal

It is recommended to read the research report by Møreforskning for a more thorough review of the current situation as it was during the examinations presented in the 2019 report. Relevant for this thesis is the expressed expectations of a potential collaboration with OLT for a strengthened elite sport in Møre and Romsdal; competence, athlete and coaches forums (for athletes to train and learn from experienced peers, and coaches to exchange knowledge and practice). An elite athlete stated that “the key for a collaboration with OLT is proximity and continuity.” (Sande et al., 2019, p. 40). Proximity to sport environments, competence and frequency of follow-ups is highlighted as important several places (Sande et al., 2019). The travel distance to Trondheim or Oslo is also problematized, a wish for medical follow-ups closer to athletes is uttered, and the need for competence to be located within MR is underlined. Same goes for physical test of athletic nature (strength, VO2-max and more). Help with simplifying the situation regarding applying for exemptions of absence related to competitions and sports-related travels is wanted (Sande et al., 2019), as the absence limit is quite strict in secondary education in Norway. Elite athletes who formerly lived in MRFK moved out due to a wish and need to be in a larger high performance sport environment. For some, this was a demand in their sport; where sport talents gathered for better matching, training facilities, closer supervision by coaches, and to participate in mandatory training camps. Smaller

environments and long distances within and out of MR to other sport environments, practise and competitions is mentioned as causes for moving out of the county (Sande et al., 2019). Both education institutions and sport bodies in MR is positive in regard to sport talent development and acknowledge the potential for improvement. Based on the findings in the report were recommendations for further strengthening of elite sport in MR formulated. It should be established a systematic cooperation for elite sport and elite sport development in MR, regardless of the involvement of OLT or not. There is a need for responsibility and ownership to elite sport in order to facilitate a successful investment. Existing competence in the county should be utilized better, it is currently scattered over many and somewhat small environments with big distances in-between, there should be forums where elite sport can be discussed. MR lacks a holistic perspective on elite sport investments (Sande et al., 2019). Actively, the following is recommended to elevate elite sport development in MR:

Table 1 : *Recommendations for improving elite sport in Møre and Romsdal*

<i>What</i>	<i>Why</i>
<i>Define and set guidelines and goals for elite sport</i>	Align understanding and clarify roles
<i>Countywide coordinator</i>	Provide ownership of elite sport development
<i>Establish elite sport center</i>	To gather and extract the existing competence
<i>Facilitate systematic collaboration</i>	Common framework for sport talents development integrated in schools and sport environments

Note. Recommendations retrieved from “Toppidrettssatsning i Møre og Romsdal”, by Sande, A. B., Egilsson, B., Skrove, G. K., & Rødal, J. H., 2019.

2.3 Sport and society intertwine

Sport to Society

“We make society better” (NIF, 2019b, p. 4). It is not possible to perceive what sport offers isolated from the society it operates in. Sport plays a major role in a lot of people’s lives, the sport clubs contributes to important and essential local communities and on a national level sport provides pride, identity and nationalism while contributing to several

of the national society's goals in societal development (NIF, 2019b, p.4; Gammelsæter, 2016). In 2020, Statistics Norway (SSB) released numbers estimating all unpaid volunteer work in Norway in 2018 to be worth 78 billion NOK. This includes all types of volunteering, whereas 53% of the volunteering man-years was within culture and recreation. Sport alone consisted of 35 000 man-years (Nickelsen & von Hirsch, 2020), contributing to a huge value to the Norwegian society *for free* – in addition to the previously mentioned good outcomes following sport. NIF is also aware of the benefits of sport and states their active pursuit of some of these in their own bylaws. (NIF's lov, 2022, §1-2) describes the organization's purpose, and the organisations “shall be a positive creator of values for individuals and society, and hence strengthen its position as a popular movement and drive in the society.” (NIF's lov, 2022, §1-2 (2)). Furthermore, all activity “shall build on the core values sport joy, community, health and honesty.” (NIF's lov, 2022, §1-2 (3)). NIFs bylaws states how the purpose is attempted attained; through collaboration with members in sport clubs, organisational bodies and with official government [...] within the framework which applies for the sport nationally [...]” (NIF's lov, 2022, §1-3). As any organisation, NIF is dependant of legitimacy from their environment and have to act according to own values in order to retain a good reputation (Gammelsæter, 2016). In order to defend the governmental funding and support towards sport, including elite sport, is legitimacy of outmost importance.

Society to Sport

There is a reciprocal relationship between sport and the society it is embedded in. The main logic of the state as an institution is to secure welfare for its citizens (Gammelsæter, 2016). The benefits and welfare that sport provides are renowned and highly valued in society. Therefore, it is in the Government's best interest to support and aid sport in continuously producing these benefits. In Norway, the state has exclusive rights to the most widespread forms of lottery through Norsk Tipping in addition to the responsibility of regulating privately run lotteries. 64% of the profits (Tippemidlene) from Norsk Tipping is earmarked to sport, regulated by the Gaming Act. In 2021, the funds that went towards NIF amounted to 750 000 000 NOK, whereas 165 000 000 NOK was allocated directly to elite sport (Kunnskapsdepartementet, 2022). This is excluded other funds towards sport facilities, sport R&D and anti-doping with more (Kunnskapsdepartementet, 2022). In other word, the state support sport in Norway. The Ministry of Culture and Equality is responsible for lottery funds and the distribution according to the Gaming Act (Ministry of

Culture and Equality, n.d.). This distribution is even stated by law (Pengespiloven, 2022, §12 (5)). The Ministry is clear regarding the intrinsic value and states how elite and recreational sport should complement one another (Ministry of Culture and Equality, n.d.). While sport has autonomy and decide what purpose and vision to follow is it greatly affected by the public. And vice versa. Sport's opinions matter in politics, sport councils at municipality level, regional confederations at county level and NIF nationwide – these exchanges reminds of a symbiosis benefiting both institutions (Gammelsæter, 2016). The governmental sport politics facilitates grassroot activities while strengthening elite sport through a positive performance culture. To validate governmental funding is it expected of NIF to stay within society's values and beliefs (Gammelsæter, 2016).

2.4 Literature Review

Research and literature on the dual career topic have grown extensive and expanded in perspectives and theories the past five to six decades, as this chapter will show. Evolving from the need for knowledge around athletes' retirement and the challenges they face (Park et al., 2012; Dimoula et al., in press), to challenges at different phases and potential reasons for dropout till models for examining athletes holistically before expanding the perspective to include the whole environment athletes are submerged in and interact with in order to most successfully and efficient develop in both athletic and vocational fields.

2.4.1 Athlete Transitions to Holistic Athlete Career model

Stambulova and Wylleman (2015) wrote the editorial of a special issue in the *Psychology of Sport and Exercise* journal. The issue's editorial and its contributions provide insight in the development of research on the topic of dual career and transitions. Which is where this literature review begins. The topic 'career transition' have been researched in close to five decades while developing and increasing in interest (Stambulova & Wylleman, 2015). Today, what began as a need to expand knowledge on athletes' challenges when facing retirement – problems such as depression (Wolanin et al., 2015), loss of identity (Martin et al., 2013; Lavalley et al., 1997), drugs (NTB, 2020; Furunes et al., 2017; Bryhn & Sundby, 2020) and more (Lebrun et al., 2018; – have expanded to career development, career transition and career assistance frameworks. The understanding of athletes' situations has grown exponentially along with the number of publications. Wylleman and Lavalley (2004) provided an overview of transitions between stages athletes experience when they introduced *the developmental model of transitions faced by athletes*.

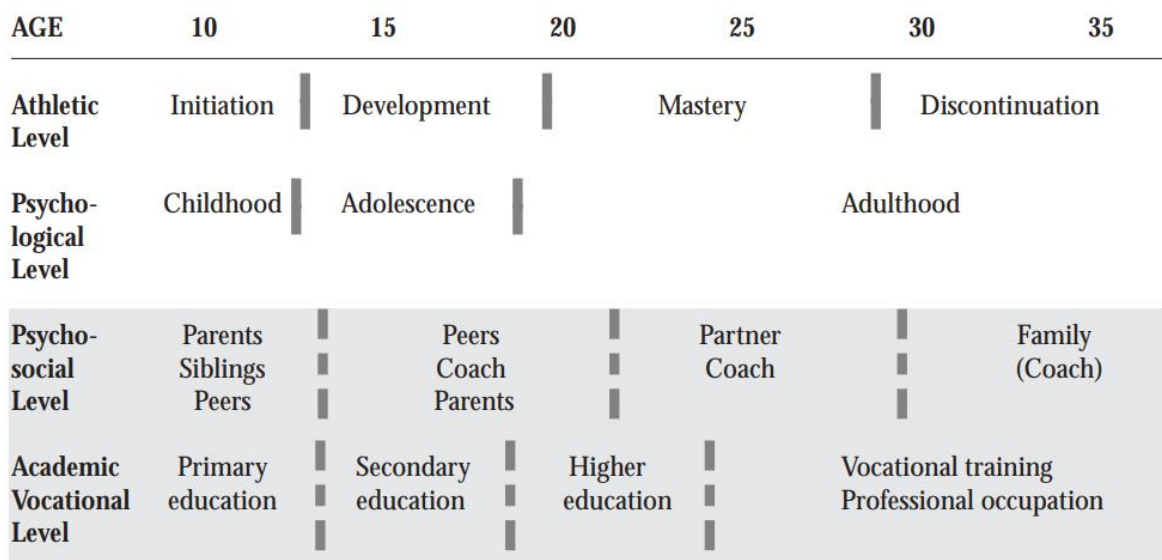

Figure 4

A developmental perspective on transitions faced by athletes at athletic, individual, psychosocial, and academic/vocational levels.

Note: A dotted line indicates that the age at which the transition occurs is an approximation. (Wylleman & Lavalle, 2004)**

This became a step towards the holistic perspective of athletes when the model was presented in their review of career transitions based on European perspectives (Wylleman et al., 2004), and was suggested to be used for further research in the understanding of holistic development of athletes. Focus on athletic, psychological, social, academic, and vocational development is important to understand an athlete's sport career development, but Wylleman and Lavallee (2004) further underlined the importance of knowledge about the reciprocal and interactive nature of the previous mentioned contexts in order to increase knowledge in the holistic perspective. By linking the different domains of athletes to the discourse, a reconceptualization of athletes as whole human beings with challenges in other parts of life than just sport (ie. Studies, work, family, peers etc.) (Stambulova & Wylleman, 2015). The holistic lifespan perspective has since become well established and widely used in research on career and transitions. The developmental model of transitions faced by athletes has been further developed along with the research. In 2013 did Wylleman et al., present *the holistic athletic career model* where the financial level was added to the developmental model, previously validated by Reints (2011), expanding the holistic perspective.

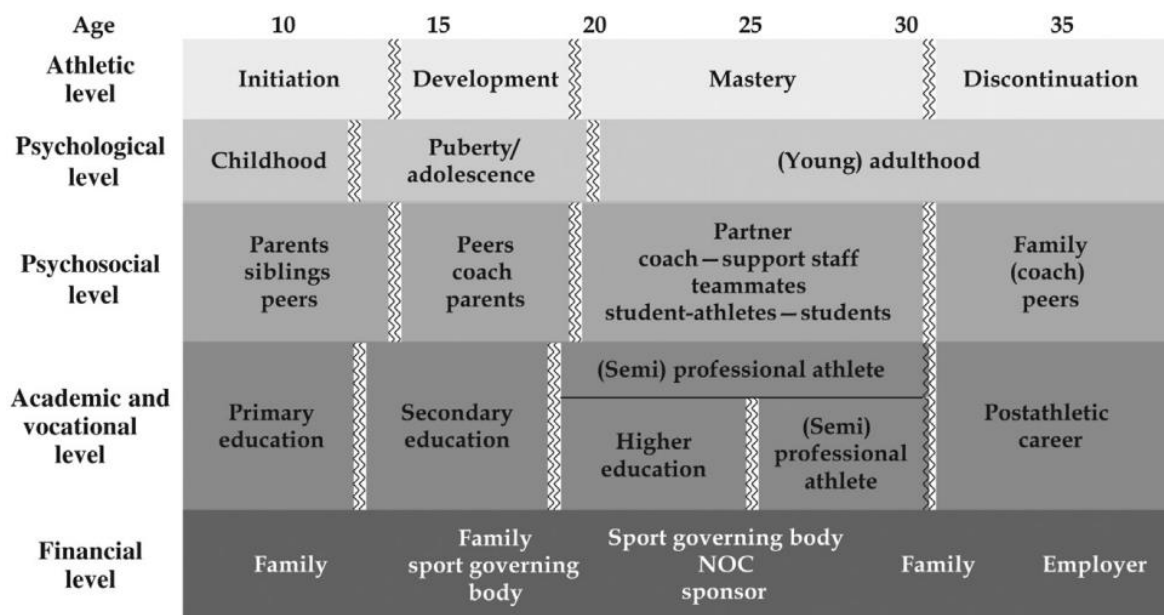

Figure 5 The Holistic Athlete Career model representing transitions and stages faced by athletes at athletic, psychological, psychosocial, academic/vocational, and financial levels.

Note. A dotted line indicates that the age at which the transition occurs is an approximation.**

While a portion of the collected research and applied papers Stambulova and Wylleman (2015) mentioned was based on the HAC model, shown above, did *all* the papers refer to the multiple domains of an athlete’s life in one way or another. Basically, utilizing the conceptualization of athletes’ DC development by the holistic lifespan perspective including the normative (predictable) and non-normative transitions on different levels. This can be interpreted as a proof of usefulness for the holistic perspective. Furthermore, the journal issue showcased developmental pathways, arrangements, related challenges, processes, and outcomes of DC related situations and Stambulova and Wylleman (2015) encouraged continued research with the holistic lifespan perspective. They also point at how a diverse literature body with interdisciplinary perspectives will aid in developing recommendations for DC guidelines, related policies facilitating DC and contribute to facilitation of DC support services - especially to the different stages in the DC development. How this research inspired the “*The EU Guidelines on Dual Carers of Athletes*” (2012) is also mentioned (Stambulova & Wylleman, 2015). Which again became an incentive to further expand the literature in Europa and encouraged projects – supported by the European Commission through the Erasmus+ Programme – such as “*More Than Gold*” (More Than Gold, n.d; Stambulova & Wylleman, 2015) and “*Ecology of Dual Career*” (Liverpool John Moore University, n.d.). The foremost project looked at DC in higher education in Europe due to claims of a non-existent recipe about the best way on how to support DC athletes (More Than Gold, n.d.). This resulted in two “*Guidelines to*

Promote the Dual Career of Athletes-Students” (2021) based on studies within the project. One of the publications is a manual for authorities while the other one is a suggested methodology for universities (More Than Gold, n.d.) and answers multiple authors call for guidelines on best practice (Stambulova & Wylleman, 2019; Guidotti et al., 2015). Up until this point have most of the analyses in research focused on the individual level, with the DC athlete’ developmental demands and coping resources as themes (Stambulova & Wylleman, 2019). The latter mentioned project, “Ecology of Dual Career”, is a part of the shift in research from the individual over to the environmental (Liverpool John Moore University, n.d.). A shift of focus as suggested by Stamulova and Wylleman (2019) but introduced by Henriksen, Stambulova and Roessler (2010) to complement the previously dominating focus on the individual level. The expansion of perspective from individuals to environments is in line with this thesis as the systematic facilitation is in question, more so than ‘just’ the developing athlete. And so, research stepped onwards to the ecosystem where the holistic athletes operate, evolving the holistic lifespan perspective to an ecological perspective.

2.4.2 Holistic Ecology Approach

The *holistic ecological approach* (HEA) integrates two previous main perspectives on athletic talent; the *talent discovery approach* which is based on how resources can be used more efficient by the systematic assessment and selection from the natural occurrence of talent and the *talent development approach* which emphasize on the type of training athletes needs in order to develop their talent and become high-performance athletes (Henriksen & Stambulova, 2017; Henriksen et al., 2010). The HEA focuses on “how an environment manages the balance between these two [previous perspectives] and how this balance becomes a part of the environment’s identity” (Henriksen & Stambulova, p. 271, 2017). In the same paper, where Henriksen et al. (2010) advocates the use of HEA on talent development, they mention *athletic talent development environments* (ATDEs). Defined as “a young athlete’s social relations both inside and outside the world of sport – social relations which have a sport club or team as their core but also include the larger context in which the club or team is embedded.” (Henriksen et al., 2010, p. 213). While other papers have looked at determining factors within environments (Li et al., 2014) or “support networks” (Knight et al., 2018) surrounding athletes, it is only the past decade research addressing the environment as a whole have exploded in frequency (Morris et al., 2020; Stambulova & Wylleman, 2019). Henriksen (2010) developed two models to

examine and describe ATDEs using HEA; the ATDE working model for describing key components and structure in the environment and the environmental success factors (ESF) working model. “The HEA takes an overall and holistic approach of the investigation of ATDEs, but it is still in its development phase” (Henriksen & Stambulova, 2017).

2.4.3 ATDEs to DCDEs

Shortly after, in a paper analysing the transformation from a Finnish ATDE to a DCDE using the working models, did Nikander et al. (2020) present the difference between ATDEs and DCDEs as “Whereas ATDEs aim to guide talented athletes to reach the highest levels in their respective disciplines (Henriksen & Stambulova, 2017), DCDEs aim to encourage athletes to combine their sporting pursuits with education or work (Morris et al., 2020)” (Nikander et al., 2020). Perfectly underlining the difference between the dominant athletic focus to the holistic focus on development environments. The HEA working models can be applied to both ATDEs and DCDEs, and by utilizing ten essential features of DCDEs (Storm et al., 2021) one can distinguish them from each other. This new type of environment classification came along with the ECO-DC project. To facilitate the studies within the project were the HEA models contextualized specifically for DCDEs and such followed the contemporary trend towards contextualized career research (Stambulova et al., 2020). The working models (Henriksen et al., 2020) proved useful in guiding the data collection in several different European contexts, as well as presenting findings in a similar manner (Storm et al., 2021). “We also suggest that future studies should combine the HEA with the *holistic lifespan approach*” (Henriksen & Stambulova, 2017, p. 283). Kiens & Larsen (2021) took this suggestion to heart, when they examined a DCDE in Estonia who adjusted the amount of DC support depending on the stages and transitions student-athletes resided in, the result showed increased autonomy and resilience in the student-athletes.

2.4.4 Literature Review Matrix

Authors	Publication type	Purpose	Research approach	Contribution to topic literature (Key points)
Ryba, T. V., Stambulova, N. B., Selänne, H., Aunola, K., & Nurmi, J. E. (2017)	Article in journal	Examine adolescent athletes' narratives regarding sport and education in order to delineate different styles of athletes' career construction to provide understanding of the developmental arc of dual career construction in the changing social worlds.	Qualitative: Longitudinal study using narrative analysis (<i>n=18</i>)	Identification of three styles of athletes' career construction - how sport and education relates. Harmonically, prominent athletic and discord of sport and education. Also provides insights in athletes point of view regarding dual career at adolescence.
Knight, C. J., Harwood, C. G., & Sellars, P. A. (2018)	Article in journal	(1) Understand role of social support network in facilitating adolescent athletes' dual career in sport and education (2) gain insight in factors that may optimize the provision of such support	Qualitative: Two-staged	Heavily dependent upon the support of significant others to maintain dual careers. Support network had role to recognize the demands of a dual career, anticipate problems, value education, minimize barriers, and create autonomy-supportive environments. Key factors to optimize such support were focusing on the whole person, providing integrated support, and fostering a culture that promotes continuing education. Athletes require particular types of support within their home, at school, and in their sport context to be able to manage their dual career. (extent support is available to athletes influenced by factors)
Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2015)	Article/ Editorial in journal	Present special issue of Psychology of Sport and Exercise by providing a background and relevance to the topic of dual career development and transitions	Qualitative: Literature Review	Provides a timeline of previous research, overview and a presentation of newer research on the topic

Sallen, J., Hemming, K., & Richartz, A. (2018)	Article in journal	Develop, introduce and evaluation of an intervention programme: stress-resistance training for elite athletes (SRT-EA)	Quasi-experimental field study	Provide a stress-resistance program for athletes to build on the development of dual career programmes and aid with managing educational-psychological stress. The evaluation of the program showed that chronic stress level, stress symptoms and stress reactivity was reduced, and measurements pointed at mostly positive subjective experiences.
Sorkkila, M., Ryba, T. V., Aunola, K., Selänne, H., & Salmela-Aro, K. (2020)	Article in journal	Introduce, validate and test reliability of a sport burnout measure for adolescents in a dual career context: Sport Burnout Inventory - Dual Career Form (SpBI-DC).	Confirmatory factor analysis	Provides an apparently valid and reliable instrument for investigating sport burnout parallel to school burnout and presents talking points underlining the high demands of a dual career athlete.
Wylleman, P., & Rosier, N. (2016)	Chapter in book	Provides overview of research on the career transition concept from a sport psychology point of view. The Holistic Athletic Career (HAC) model was presented and used to describe three transitional challenges athletes may face, before recommending future research.	Qualitative: Literature Review	The HAC model and the in-depth insight in possible challenges athletes face.
Henriksen, K., Storm, L. K., Kuettel, A., Linnér, L., & Stambulova, N. (2020)	Article in journal	Provide a holistic description of a Danish athlete-friendly university as a DCDE and investigate the factors influencing the environment's effectiveness.	Qualitative: Case study	Confirmed that HEA (holistic ecological approach) and the DCDE (dual career development environment) working model and the DC-ESF (dual career environment success factors) working models are practical and useful for the DC stakeholders to increase their awareness, understanding and potentially optimization of their DCDEs.
Nikander, J. A. O., Ronkainen, N. J., Korhonen, N., Saarinen, M., & Ryba, T. V. (2020)	Article in journal	Evaluate whether and how a talent development environment for youth athletes in Finland has transformed from an ATDE to DCDE by exploring the environment's success factors and organisational culture.	Qualitative: Real-time case study	Used the DC-ESF working model. Highlights the difference between ATDEs and DCDEs and showed how rhetorically adapting DC recommendations doesn't necessarily create a DCDE if the organisational culture does not follow. Effectiveness in terms of fiscal measures and completion of education does not equal

				efficiency as a DCDE where the goals are to develop a balanced life as athlete and student and prosper holistically.
Aquilina, D. (2013)	Article in journal	Attempt to identify both the opportunities and constraints that have been experienced by student-athletes in combining an academic and sporting career in three European contexts.	Qualitative: Comparative case study by life story approach (<i>n</i> =18)	Outlined eight reasons justifying student-athletes pursuit of DC. The two careers found to not only be mutually compatible - but mutually complementary.
Henriksen, K., Stambulova, N., & Roessler, K. K. (2010)	Article in journal	Analyse the ATDE <i>Danish national 49er sailing team</i> by utilizing HEA and examine key factors to success in creating top athletes.	Qualitative: Field study	Developed two working models: The ATDE working model to describe components and structure and ESF for the factors contributing to the success of the environment. The environment characterized by high cohesion with the relationship between current and promising elite athletes at the core. Organizational culture which valued open co-operation, individual responsibility, and performance process focus.
Kiens, K., & Larsen, C. H. (2021)	Article in journal	Test the DCDE and ESF working models - provide thorough insight into a DCDE by holistic description and examining factors influencing the environment's success in supporting student athletes' development.	Qualitative: Case study	found that the school's dual career philosophy was aimed toward supporting holistic growth development via communication, feedback, and flexibility. The main success factors contributing to the environment's success were placing importance on effort and task-related focus in everyday activities, being flexible, reinforcing openness, and developing responsibility in student-athletes. Furthermore, providing a systematic daily schedule, establishing systematic information sharing, and organizing a variety of school events contributed to the development of planning, and time management, resilience, effort, and communication skills in student-athletes represented factors of success.
Guidotti, F., Cortis, C., & Capranica, L. (2015)	Article in journal	Provide systematic review of scientific contributions on DC in Europe, studies between 2007-2014.	Qualitative: Systematic review	Confirmed an emerging academic conversation on several dimensions of DC in Europe and methodological challenges of this research path. The terminology needs to be consolidated, and there is a call for further research on the interpersonal factors related to DC.

Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2019)	Article in journal	Provide a critical review of the research on European DC, studies between 2015-2018, and position current DC research within athlete career sport psychology discourse before lastly identify research gaps and future challenges.	Qualitative: Systematic review	Gaps in research needs to be filled to support practice and policy making within the European DC discourse in a satisfying manner. A long list of gaps was presented, including exploration of various DCDEs and provide optimization guidelines. Amongst other topics.
López De Subijana, C., Barriopedro, M., & Conde, E. (2015)	Article in journal	Analyse whether a Career Assistance Program (PROAC) facilitates the dual career.	Quantitative: Cross-sectional questionnaire (<i>n</i> =575)	PROAD had a seemingly positive effect on the academic level an athlete achieves, enrolled SAs was more informed than those outside of the program. Also, more proactive in help seeking and closer relationship with Sport Council, ensured work or study before retirement from sport and made athletes responsible, autonomous, and more active. Challenging to pursue DC career - psychologist reinforce strengths and barriers can be minimized by adopting certain strategies.
Henriksen, K., & Stambulova, N. (2017)	Chapter in book	Provide knowledge regarding the holistic ecological approach	Qualitative: Literature Review	Provide insight in the development of the HEA and how it has been used to examine ATDEs with the two working models. Also provides definitions and explanations of the concepts.

2.4.5 Literature Review Summary

In short, the interest of research on the topic of DC and DCDEs is important when looking at the potential for improvement and beneficial outcomes of developing understanding and better practices. While research on the topic have exploded the past decades, there is still gaps to be filled and perspectives to further explore. Most of the DC research is executed on students in higher education institutions or adult elite athletes – less on adolescent pupils in high school. While some papers examine adolescent athletes in DC-settings are there very few to none who examine the DCDE surrounding young sport talents. The hard work of becoming an elite athlete begins before university age in most sports. Securing optimal support to sport talents during a critical time in life with demanding transitions could be an aiding factor of whether they are able to become their best selves in sport *and* develop outside of sport and become contributing members of society – or not. This thesis might aid in filling the gaps within DCDE research by looking at an environment reaching over multiple educational institutions and sport environments in contrast to a centralized environment around one institution. This is highly relevant as MRIK are currently developing and working in the planning phases of a project to secure a more systematic management of sport talents in Møre and Romsdal. By taking important factors for developing holistic elite sport athletes into consideration, looking to renowned models and customizing these to the specific context of Møre and Romsdal could provide exalted insight to current and developing work for DC facilitation.

2.5 Theoretical Framework: DCDE Working Models

“A **theory** is an account of how things work, which is, at its best, coherent in its terms and applicable to phenomena that it seeks to interpret, understand and explain.”

(Clegg, Kornberger & Pitsis, 2004. p. 3)

As shown in literature review, the foundation for dual career development environment (DCDE) research is laid – the individual aspect is thoroughly researched, and the framework for the DCDE is laid with taxonomies of DCDEs, essential features of EU DCDEs, two working models for examining specific DCDEs and methodological guidelines for researching environments (Storm et al., 2021). The working models is utilised in this thesis as they seem to meet the objectives of the research question when used to “account how things work” and “seek to interpret, understand and explain” as

mentioned in the quote above. Models are used to describe theory in simplified manners, in this case the theory build on *talent development environment* which is “encompassing all aspects of the coaching situation” (Martindale et al. ,2005 in Henriksen, 2010) lacking the holistic perspective as it is only sport focused, *athletic talent* as

a set of competences and skills developed on the basis of innate potential and of multi-year interactions with the environment – for example training and competitions – as well as the ability to exploit the strengths and compensate for the weaknesses of the environment and to contribute to its development. (Henriksen & Stambulova, 2017, p. 272)

and *athletic talent development*, which is

the progressive mutual accommodation that takes place between an aspiring athlete and a composite and dynamic sporting and non-sporting environment that supports the development of the personal, psycho-social and sport-specific skills required for the pursuit of an elite athletic career (Henriksen & Stambulova, 2017, p. 272).

Combined and seen in the light of each other have DCDEs been defined as “a purposefully developed system that aims to facilitate athletes' investment in combining their competitive sporting careers with education or work” (Morris et al., 2020)

Henriksen (2010) developed a framework for examining a set DCDEs, which together with his results have been presented at several international conferences such as the 12th European Congress of Sport Psychology (2007) in Greece, the Nordic Conference (2008) in Halmstad, Sweden, and the 12th World Congress of Sport Psychology (2009) in Morocco and utilized in later research (Henriksen, 2010). While the framework and his working models are rather new, have they already been used in several studies and received recognition for their usefulness (Reints, 2011). Henriksen’s working models evolved from the ATDE working models (Henriksen et al. 2010) due to the encouragement for researchers to “understand and optimize the entire environment around athletes” (Henriksen et al., 2020). Influenced by the HAC model, the previously dominant holistic model to research environmental influences, the DCDE working model and DC-ESF

models attempts to fill the gap of the “whole environment” perspective lacking in European DC research, as pointed out by Stambulova and Wylleman (2019).

Henriksen stated that “Dual career development environments exist to support student-athletes in their endeavours to combine sport with education or work” (Henriksen et al., 2020) and outlined the following descriptive features:

1. Centred on a dual career support team that serves to support communication and coordination between the sport, study and private domains
2. Focused on providing individual solutions for each athlete
3. Reaching student-athletes to plan, prioritize, communicate, and take responsibility for the balance in their DC endeavour
4. Deeply rooted in a shared DC philosophy that puts sport first and recognizes that the student-athletes must be “whole persons”

Comparison of studies showed how successful environments are unique. Unique in how the environments implement common principles and features. While they’re different, they mostly share a set of features that is implemented differently. (Henriksen kapittel bok) While various types of DCDEs was identified in initial steps of ECO-DC project, the working model is model adapted to include specific features of DCDEs (Henriksen & Stambulova, 2017) and therefore supposed to be applicable regardless of taxonomy.

The original HEA working models, ATDE and ESF model, adapted to DCDEs in Henriksen et al. (2020, p. 9). His own research states that the “working models proved to be helpful in the empirical investigation of a specific DCDE in Denmark” (Henriksen et al., 2020, p. 10). The established similarities between Nordic countries in terms of sport context (Green et al., 2018) could indicate working models applicable for DCDEs in Denmark are most likely applicable for DCDEs in Norway as well.

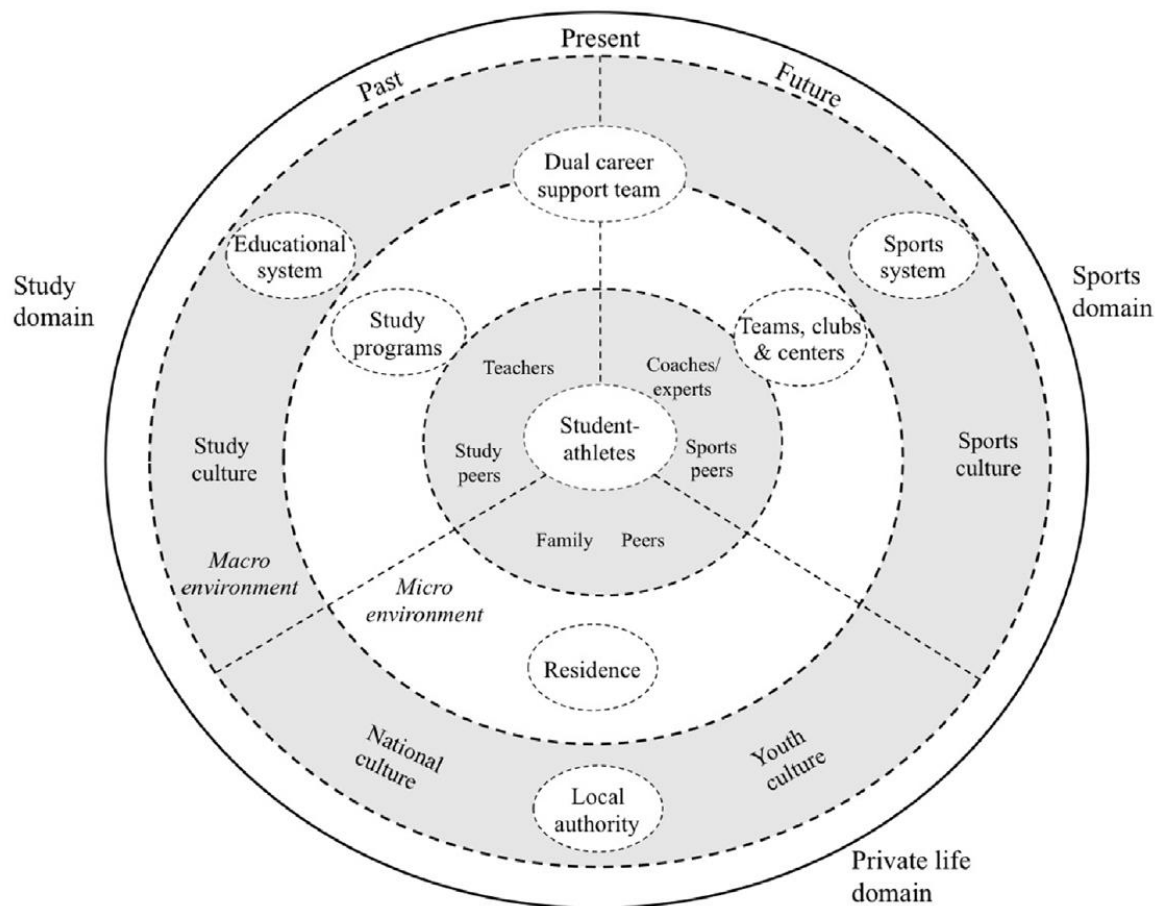

Figure 6 The dual career development environment (DCDE) working model. **7 p. 3(Henriksen et al., 2020)

Shown above is the DCDE working model which is used to describe individual DCDEs and shed light on the roles and functions of the different relations and components in the DCDE (Henriksen & Stambulova, 2017) surrounding the student-athlete (Henriksen et al., 2020). The model is structured with a micro and macro level with three domains which the athlete is embedded in. These domains are the sport domain, study domain and private life domain. Closest to the athlete is the direct communication and interactions the athlete is experiencing daily, the *micro-environment level*. Examples of these can be peers, friends, family and clubs. The *macro-environment level* refers to settings of social character which “affect but do not contain” the student-athlete. Such as systems of sport or educational. The cultural context is also accounted for in the model, found at the macro level. (Henriksen et al., 2020). The *sport domain* contains the environment directly related to sport the student-athlete interacts with (micro) or is affected by (macro). The same goes for the *study domain*; it contains the environment directly related to education and the student-athletes’ study activities. Lastly, the *private life domain* is for the remaining spheres of the student-athletes’ life (Henriksen et al., 2020). The dotted lines illustrate the “permeability and interplay” the different components have. The outer circle of the model illustrate *time*

in the sense of the past, present and future of the environment – as a way to underline its dynamic nature. Not shown in the figure above is the *central axis*, which in the empirical versions of the model illustrates the main line of communication, relationship or interaction between the athlete and the main component of their DCDE (Henriksen et al., 2020). When utilizing this model, it can be fitting to adapt and customize it to the DCDE in question. The central axis should emerge in these customizations.

2.5.1 Dismissed models: DC-ESF and HAC

DC-ESF

The DCDE working model were one of two models supposed to be used interchangeably to examine DCDEs (Henriksen et al., 2020). The other one, namely the *dual career environmental success factors model* (DC-ESF), serves to encapsulate and sum up factors that explain the environment's effectiveness by success factors. The Social Construction of Efficiency, a sociological point of view, states how “the efficiency imperative can rarely be untangled from the institutional framework within which calculations both of what efficiency is and how it is to be achieved are made” (Clegg, 1990, p. 98). In other words, there cannot be assumed an absolute standard of efficiency and the rationality of an action must be in mind when describing efficiency of said action (Fligstein, 1990). Effectiveness in terms of fiscal measures and completion of education does not equal efficiency to a DCDE where the goals are to develop a balanced life for the DC athlete as a human being and prosper holistically (Nikander et al., 2020). The DC-ESF model takes the DCDEs preconditions and processes affecting the DC philosophy together with the student athletes' achievements in order to indicate effectiveness of the DCDE (Henriksen et al., 2020). Nikander et al. (2020) highlighted the difference between ATDEs and DCDE by utilizing the DCDE and DC-ESF model. Their findings showed how rhetorically adapting DC recommendations and guidelines doesn't necessarily create a DCDE if the organisational culture does not follow. Examining a planned project ex ante through documents may complicate finding reliable determinants of how the culture and process in said environment will be. Especially when the environment is not operational yet. As Nikander et al. (2020) found, how it is written and rhetorically adapted does not necessarily predict the actual execution and manifestation of said philosophy – and the philosophy is central in the DC-ESF model (Henriksen et al., 2020). In addition to this is the fact that the planned project is still under development – there might not be possible to

list preconditions and definitely not student-athletes' achievements before they've happened. Which is why the DC-ESF working model is not utilized in this thesis; the resources spent on unreliable findings attempting to predict the future is not prioritized.

Holistic Athlete Career Model

As seen in the literature review, the HAC model has been the cornerstone in DC research and is highly relevant to the current topic. There also exist culturally adapted versions, customized to context by incorporating the specificities – as Ryba et al. (2017) did to increase the accurateness of the HAC model to the Finnish context. While the Nordic countries are similar in their structure of sport and as it is fair to assume interchangeability between these countries (Green et al., 2018), one could assume the HAC model adapted to the Finnish context could be applied in the Norwegian context as well.

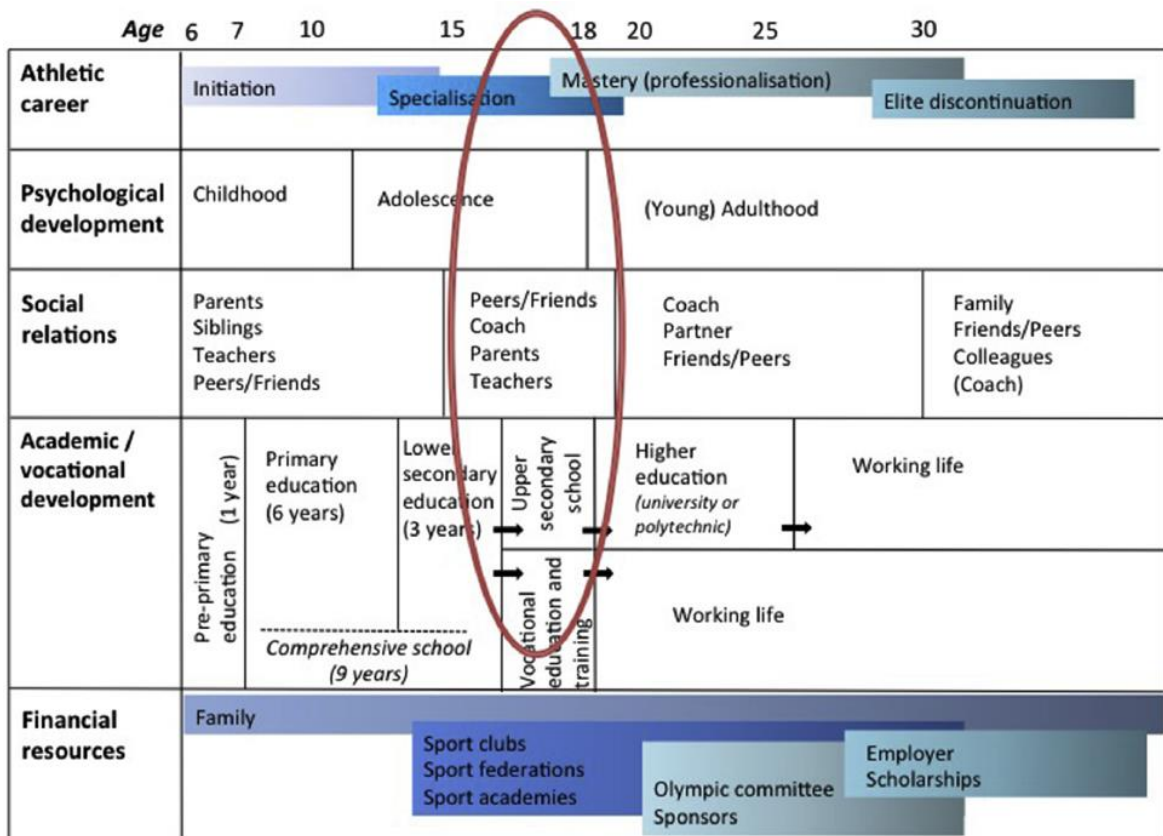

Figure 7 Finnish version of the Holistic Athletic Career Model. **1 p. 2

However, this model – although it utilizes a holistic approach, and regardless of customization or not – does not provide the information required to adequately cater to the objectives of this thesis which includes the whole environment. Perhaps it is more fitting to utilize the HAC model i.e., to explain how the DCDE could affect athletes in their different stages and transitions, in further research.

3.0 Methodology

“[...] en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener dette formålet, hører med i arsenalet av metoder.» (Vilhelm Aubert, 1972 in Everett & Furseth, 2012) about methods. This chapter will answer what strategies and techniques used to answer the research questions – and why (Everett & Furseth, 2012).

I have examined the defined structures of a DCDE under development, TINV, in comparison of two regional DCDEs in Norway through a holistic ecological perspective. In addition, the organization of TINV was evaluated in the light of recommendations for the region stated in a report (Sande et al., 2019) by comparison and discussion. The examination and evaluation were based on documents and project sketches regarding TINV gained through an internship with MRIK as well as publicly available information online regarding the two other cases. This study has a comparative multiple-case study with a deductive document analysis. At first glance may the study resemble an embedded single-case study where the context overarches the various units researched on – such as departments in an organisation. However, ”In contrast to the embedded case study design, if a single-case study only examined the global nature of an organization or of a program, a *holistic design* would have been used” (Yin, 2017, p.52). This thesis first covers each entity as a single-case study before reaching results and conclusions across all the cases, as (Yin, 2017) states the holistic multiple-case study does.

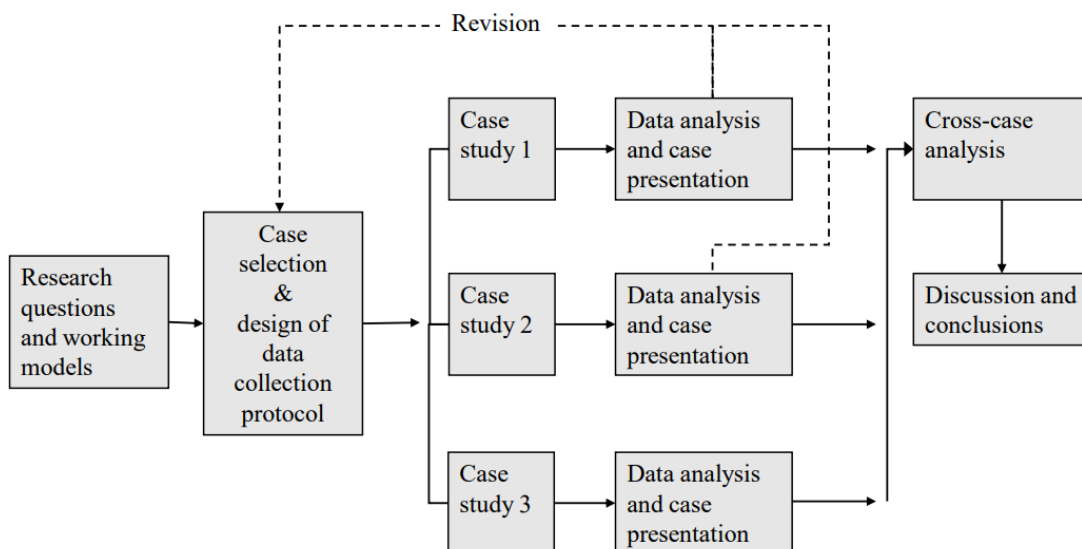

Figure 8 Schematic illustration of the research design Henriksen doctor** (Henriksen, 2010)

Doing a multiple study meant performing a series of document analyses before undertaking a comparative analysis of all three cases. This process was more elaborate than just performing a series of studies, each case had to be revised and findings clear in order to cross-analyse the empirical models to identify similarities and differences. “In a multiple case study the researcher compares the results or conclusions of the specific case studies rather than comparing individual variables across cases” (Henriksen, 2010, p. 46). The comparison of the DCDEs in varying Norwegian regions was meant to provide a nuanced picture of possible structures of successful environments, while it could transfer a possible value to the further development of TINV.

Henriksen et al. (2020) utilized a mix of field observations, semi-structured interviews and relied mainly on document analysis’ with extra input from interviews to utilize the holistic ecology approach (HEA) in this type of research. “The ecological perspective in research into athletic talent development shifts the researchers’ focus away from talented athletes and on to the environment in which they develop” (Henriksen, 2010, p. 48) Using a holistic approach also means investigating the environment through multiple lenses, seeing it through the eyes of prospect athletes, elite athletes, coaches, managers, and parents according to Henriksen (2010). However, TINV is not yet operative and that makes field observations impossible to conduct. As for interviews, it could have been possible to interview planned stakeholders and actors in the environments. Alas, the current and extensive report by Møreforskning (Sande et al., 2019) already explains the desires for a systemic DC facilitation and elite sport development in the county. New interviews were deemed most likely to provide similar results as previous knowledge and therefore add little to nothing new to the research. Since other two cases were in operation and active could both field observations and interviews be eligible options for data collection of these. However, as the cases were supposed to be used for comparison – in addition to time and resource restraints – was the same methods utilized for all three cases to create a similar basis for comparison. Meaning the HEA most likely has a reduced effect as only one of the two working model intended for the framework was utilized.

Document analysis was chosen as the method to examine the DCDEs, meaning text had to be collected and interpreted. Strengths of using documents as a source are; how they are stable and can be reviewed repeatedly, unobtrusive as in they’re not created as a result of the study, specific in how they might contain exact names, references and details and how

documents are broad and cover a long span of time as well as many settings (Yin, 2017). Documents can also be difficult to find, reflect an unknown bias of the document's author, have restricted access, or contribute to a biased selectivity – if the data collection is incomplete (Yin, 2017). All documents have an author, at one point or another, and although an author might attempt to be objective there are risks of a subjective narrative emerging in the product. Therefore, care should be exercised when presenting findings based on documents. Yin states that documents most important use is “to corroborate and augment evidence from other sources”. Corroborating findings or clues found in a document by consulting multiple sources will strengthen the findings. If documentary evidence contradicts one another there is a need for further pursuit in the inquiry. Findings that are not possible to corroborate may be inferences, but these are to be perceived as clues worthy of further investigation (Yin, 2017). This meant I had to be careful not to assume all kinds of documents, “including proposals for projects or programs”, to “contain unmitigated truth” (Yin, 2017, p. 116). Remembering that all documents are written for a specific audience with a purpose is important to understand, as identifying the objectives the documents are purposely made is important to “to be correctly critical in interpreting the contents” (Yin, 2017, p. 116). Another challenge with documents in this current technological era is getting lost in the amounts of available materials. This almost happened to me while collecting data for the third case, as a lot of time was spent following clues from each affiliated high school in the county and the number of sport environments involved in the DCDE. The documents which clearly outlined Trøndermodellen was almost overlooked due to nearing the cut-off time for data collection. This despite being focused on the task at hand and having a strong sense of goal and inquiry of data collection, which is the recommended solution to getting lost according to Yin (2017). Yin (2017) stated that objectives to capture circumstances and conditions have a fitting rationale to utilize documents as a source due to the lessons it might provide about the process. And situations where single-case study may be used as a pilot case that might be the beginning of a multiple-case study. Potential vulnerability: may turn out not to be the case it was thought to be at the outset, need to maximize access to data needed to collect. During the data collection I learnt that one of the two models from the theoretical framework I initially wanted to use could not be adequately represented through documents only. A culture needs to be lived and experienced for it to be documented.

3.1 Research process

In the beginning of this project, I only knew I had a topic I wanted to investigate: dual career facilitation in Møre and Romsdal. The selection of Møre and Romsdal was partly due to the location of my studies, but also a requirement for the culture grant (Møre og Romsdal Fylkeskommune, 2020) I received for writing this thesis. The selection of dual career facilitation was influenced by the TINV project I was to work on during my internship in MRIK. Thus, I began the project with an ad hoc exploratory approach and the methodology presented itself along the way and affected by the feasibility and availability sources of data. The problem with the ad hoc process was how meetings during the internship, which could have been suitable as in-depth interviews, were planned with a rather short notice and the chance to build the research design around these did not reveal themselves before it was too late.

I began the data collection by reaching out to the ten regional confederations for information about previously implemented systematic work for comparison to TINV, making an inquiry for which regions to investigate. I did not include the regional confederation where I completed my internship, as this already had given me access to all relevant documents regarding TINV – documents outlining MRIK’s work on the topic dating back to 2014. Four confederations never replied. Out of the replies I did receive were either a description of their DC support – which were rarely regional, instructions to contact Vestland county, or a forward to their respective OLT departments as they did not possess relevant information themselves. One of the OLT departments responded with 19 research articles on the needs and challenges DC face. The replies from regional confederations (including the internship) and OLT departments covered 7 of 11 counties in Norway. In order to rule out the remaining 4 regions I searched the web for any information related to regional DCDEs by including the names of the OLT regions, county authorities or regional confederations for each search.

There was not much need for harsh selection criteria for successful DCDE, as the regional cases were few – just three including TINV. The main criteria were therefore a countywide reach of DC support in one structure or programme. The perception of success was not as important when only two cases emerged – if the emerged case was viable and still in function it was deemed successful enough to be examined and compared. The success

were therefore not evaluated in terms of athletes performing well in sport or achieving good grades/jobs – but how it had enough financial funding to exist at all.

The stakeholders in the TINV project provided insight in who could be similar actors in the two other cases and led the search for literature online to the webpages belonging to the regional confederations, OLT regions and county authorities in Trøndelag and Vestland. The location to the two other cases. The types of documents searched for included agendas, announcements, minutes of meetings, administrative documents, progress reports, internal records, formal studies and/or evaluations related to the cases, and articles in mass media or social media (Yin, 2017). The structure of collected data was important due to the large number of webpages visited. The first phase of exploring data consisted exploring available information regarding the DC support in the two counties – anything from social media, online newspapers and organizations webpages were investigated. Once I had formed an internal overview of the DCDEs did I systemize the data collection more thoroughly. Only information regarding structure, organization, and components relevant to the environments were written down in a word document – with URLs and screenshots of the source. In some cases, this led to new places to search for more corroborating evidence as Ringdal (2018) explained with four phases of action in a non-linear direction of processing data. These phases are *data collection*, *data presentation*, *data reduction* and *attempt to find out* something. Depending on what one discovers there is possible to move from the phases as following: data collection to data presentation or data reduction. From data reduction to presentation or attempt to find out. From attempt to find out back to reduction, collection, or presentation. From presentation to reduction or attempt to find out (Ringdal, 2018). I jumped from the different phases until I was sure there were no more information to find, or I had enough corroborated data to adequately create an empirical DCDE working model.

3.2 Collected data

As previously mentioned, the collected data was analysed deductively. Naturally enough, as the objective of the thesis aimed at gaining in-depth knowledge of a specific context was most of the collected data of a qualitative nature. Hence, a qualitative content analysis was utilized, which meant a subjective interpretation of textual data using a systematic classification (Ringdal, 2018). Another characteristic of the conducted analysis was a *controlled, theory driven type* as Ringdal (2018) elaborates: «the purpose of a controlled or theory-driven content analysis is to validate or develop a conceptual model or a theory”

(Ringdal, 2018, p. 271). There is a danger of missing important information if the criteria for including information is not met. In example: characterizing components in a DCDE exclusively as organizations could lead to overlooking and ignoring any evidence pointing towards individuals as components. The data reduction consisted of creating summaries, picking out relevant information, coding and categorize the collected data. Deductive coding means classifying gathered information according to chosen theoretical classification (Ringdal, 2018), i.e. here: components in the DCDE model. In other words, the gathered data was analysed by organizing findings deductively through sorting them within the domains and levels in the DCDE working model presented above.

3.3 Validity and Relevance

As mentioned, evidence found in documents should not be easily trusted, therefore I was careful not to use anything that could not be verified by other sources in addition to be selective and critical in regard to which sources I trusted. Sticking to information's coming directly from the involved organizations and school owners were prioritized as more trustworthy than blog posts or SoMe-statuses of adolescent athletes – which I did not assume as valid sources. Most of the findings could be found in official project outlines in PDF-formats and corroborated on the websites belonging to components in adjacent domains in the models – elevating the credibility of the results. Despite not being able to collect data to complete all parts of the DCDE working models should they still give some insight and be able to answer the research questions for the thesis. Findings cannot be generalized as the thesis examined specific cases in a specific context – in a specific time. The dynamic nature of these environments means that the findings might differ if the same study was replicated.

4.0 Results

Below are the results presented in three parts. First, each of the DCDE cases are presented. These presentations are structured by an introduction to the case through a short description along with their respective specific *empirical DCDE models* – an adaption of the DCDE working model – to describe their components and structures. Their graphical adaptations of the model are then elaborated from the *central axis* before exploring the *sport domain* from the *micro* to *macro* level. This is repeated for the *study domain* and *private life domain* as well, from *micro* to *macro*. Towards the end of each case is the *macro-cultural influence* addressed. Lastly is the notion of the environment in *time* which pulls the environments' dynamic development together by addressing where it came from, how it currently is and where it is headed. The combination of the DCDE empirical model combined with the textual walkthrough provides a comprehensive presentation of the DCDE in question, both visually and textually. The second part consist of a comparison of the three cases. Third, is the comparison of case 1, TINV, up against the Møreforskning recommendations (Sande et al., 2019).

4.1 Case 1 : Toppidrett Nordvest (TINV)

The main sources to this case was the project sketch in development, found in the appendix, and meeting records. Møre and Romsdal county does not have a corresponding regional department from OLT. An elite sport committee (*Toppidrettsutvalget*) have been established with a mandate to facilitate sport for sport athletes in MR. This committee is a decision-making group consisting of people in various key positions in the county. MRIK works as the committees executing body – in addition to MRIK's daily tasks – and is developing and working to implement a DCDE for the county, aimed at facilitating DC for sport talents. The project aims to utilize existing competency in the county where they are and take on a network structure to achieve this.

The *central axis* between athlete and the support team will mainly consist of contact with the high school with some input from the sport environment. The high school will be in charge of the student-athletes' total work-load, both in regard to sport and educational activities. A coordinator staffed with the school is supposed to tailor the time schedule, ensure educational backing when it is needed, develop, and maintain strategies and alternatives to avoid absence from mandatory school and adjust ensure completion of the

educational programme. The coordinator will also be the main contact between the school and athlete's sport environment.

In the sport domain at the micro-environment level, we find sport peers and coach. The club is the closest sport entity with close to daily trainings, gatherings and competitions the athlete attends. This club communicates with the high school in which the athlete attends in order to coordinate travel and trainings without exhausting the student-athletes. On the *macro-environment* there are national teams and national federations. In some cases this includes regional teams and federations, although this depends on the sport. MRIK can be found at a regional level, in charge of assessment of athletes applying to TINV. The different cultural contexts are the same in the various macro-environments in all the cases – so these will not be repeated for each case.

The study domain at micro-environment contains study peers, who might overlap with the peers from the sport domain, and high school employees the athlete regularly interact with. This can be the school coordinator as well as regular class teachers. On a regional level there is the network of other high schools in the project, all under the school owner; MRFK. In the outer layer, at the outmost *macro-environment* the government is located.

The private domain. As TINV is a project in planning, not operational yet, there is not much to say about the private domain other than educated guesses on the private domain for DC athletes in Norway in general. The *micro-environment* will most likely consist of friends and family, whereas the *macro-environment* contains local authority and the government. The setting is Norwegian culture, which there is yet limited information to obtain given the early phase of the process.

Time – The earliest evidence pointing to development on the concept was traced back to 2014. Several rounds of workshops and meetings have been conducted to get a systematic DCDE started – without success. Currently, is the project described while still being in development. There are teams that are responsible for their respective domains and map out challenges to solve them and conclude agreements with vital stakeholders to initialize the project. The short-term goal for the future is to get a good system in place to facilitate DC athletes at high schools in Møre and Romsdal. If the evaluation of the project period indicates success, it is possible to continue with the DCDE in the long term and further develop, expand, and improve the system. Including a seamless transition from high school to higher education is a natural step forward. Even if the project fails, it might lead to discovering other ways to solve the challenge of systematic facilitation of elite sport in high schools in MR in the process.

4.2 Case 2 : Vestlandsmodellen

The core findings related to this case was found in a complete description of the model and webpages created especially for the project. “Vestlandsmodellen” (VM) is a regional sports model for facilitating high-performance sport to pupils at high school in the newly joint county Vestland, previously Hordaland and Sogn og Fjordane. Based on an initiative from the county authority to explore how such facilitation could be organized within current laws and regulations, and by utilizing available resources, a commission “Toppidrettsgruppen” was assigned the task to examine best possible ways to organize the elite sport offer in high schools in Vestland county. “*Toppidrettslinjen*’s goal is to facilitate sport achievements at international level. The education offer is a collaboration between Vestland county authority and Olympiatoppen West (OLTV)” (Olympiatoppen Vest & Vestland Fylkeskommune, 2021). OLTV, the current regional OLT department, had overseen the elite sports programme at Tertnes high school since 2006 and was included in the commission. The county council decided a way forward based- on information from the commission led to the foundation of VM with three different variations (called VM1, 2 and 3 from here on). To be accepted to the programme, regardless of module, OLTV assess the applicants together with the closest governing body in their sport. As the level criteria is operationalized differently in the various sports. OLTV is seated in the house of sport in Bergen (Brann Stadion) together with ten regional sport bodies and in close proximity to various sport experts and specialists. Equipment and competence on physiological testing. The athletes attend high schools in various places in the county, but Tertnes and Åsane is located close to each other which enables their collaboration on a single elite sport class.

VM1: Fully integrated – ‘Toppidrettslinjen’

Available in selected programmes at Tertnes and Åsane high school only, but open for all sports if the performance level is high enough. The DC is available at Tertnes as a part of a general study programme with specialization in elite sport, and at Åsane in the building and construction vocational study programme. Pupils are enrolled in a special class for ‘elevated elite sport’ with OLTV in close collaboration with the high schools and in charge of all sport activities. OLTV is responsible for engaging and follow up coaches, running quality assessments as well as human resources available to the athletes. These resources are specialists with competency in power/strength, motor- and skill development,

endurance, testing, sports medicine, nutrition, mental training, coaching and sports psychology at their competency power center.

VM2: Specialized status - high schools 'Elevated elite sport'

Offered at the following six high schools: Voss, Amalie Skram, Hafstad, Sogndal, Firda and Stend. In this module are the high school in charge of sport activity during education, and sport talents must apply to specific sport classes. OLTV is less directly involved with the athletes, and their role when it comes to athletes is related to application, intake and the way forward. Sport testing can be offered at these high schools where there are teachers/coaches available to attend gatherings, lectures, and webinars to develop and acquire required knowledge. Each high school at this module is required to have a coordinator as a link between the school, sport and OLTV.

VM3: Specialized athlete – individual athletes

The last module is for individual athlete talents and elite athletes where their sport performance alone makes them eligible for OLTV to support them, regardless of which high school they attend. These athletes can be in any high school and in any educational programme in the county. The specific sports environments are in charge of the sport activities with quality assurance from OLTV in the form of courses, competency, and more. The club, regional sport body and/or national federation communicate and make joint decisions on how OLTV shall follow-up the athlete. OLTV could verify athletes as elite athletes and open a leeway to accommodate athletes' high absence from lectures.

Based on the available information, four empirical working models for the different variations of this regional DCDE emerged. One for each of the modules in their own, and a generalized one intended for the comparison with the other regions. Instead of outlining all variations of the working models is a table of comparison found in the appendix.

The *central axis* runs between the student athletes and the DC support team, as shown in the generalized model. However, the DC support team is structured differently in the three variants of the bigger DCDE. In VM1, the support team is fully integrated in the high school, where OLTV oversees sport activities in close quarters with high school teachers. At VM2, the support team consists mainly of high school staff such as teachers, coaches, and a coordinator. Expert support from OLTV is more external and further away in VM2.

Lastly, at VM3, the support team is found in the athletes' immediate sport environment where high school is a more remote component and OLTV provides expert assistance based on a customized plan created together with the specific sport bodies, club, and athlete. In total, the full DC support team in the region consisted of teachers, coaches, and coordinators at the high schools, OLTV personnel, sport experts/specialists. The county authority provides financial funding to the structure and policies providing legitimacy to the operations of application assessment. The regulation regarding intake to secondary education in Vestland county (Vestland Inntakskorskrift, 2020, §7 (1-3)) states how applicants applying to high school on the background of sports will be assessed based on their documented skills in sport, in addition to the normal grade point system.

The sport domain. The *micro-environment* mainly involved coaches and sport peers. Common for all the modules is the coach's involvement in the club and after-school trainings. Depending on the sport and module, the coach might also be an employee at the high school or in a few cases in OLTV.

The study domain. In the *micro-environment* are teachers and study peers the closest, those in class with the student athlete. Further out is the rest of the high school, and these communicate and exchange experiences in forums to improve all the time. Above the schools are the school owners, the county authority, in charge of secondary education in the county. On a larger scale, in the *macro-environment*, the government becomes apparent.

The private domain. None of the documents found provide insight in the private domain, therefore a basic assumption of components in the *micro-environment* consisting of friends and family where these may overlap with sport peers or study peers, and coaches. It is not uncommon in Norway to have a parent as coach while growing up – as sport is often chosen based on close relatives' interests. General authority and government are relevant in the *macro-environment*. The context is as general as the Norwegian culture. This applies for both case 2 and 3. It is important to underline how this is an assumption merely to fill out the blanks in the working model and will not affect the comparison as the same assumption is made in all the regions.

Time – There was no regional DCDE before the decision of implementation occurred late 2020. The first school year Vestlandsmodellen operated was in 2021 and have since expanded the number of high schools from 6 to 8. Based on the criteria for high schools to be an elevated elite sport high school, there is an open potential for the DCDE to expand to involve more high schools and/or sports over time – or reduce them. Schools with athletes

in VM3 might gain more athletes from the same sport and evolve to a VM2 high school. VM2 high schools might add or lose sports and become regular high schools with the occasional VM3 athlete. An expansion with more schools going from VM2 till VM1 is uncertain as this requires more resources and OLTV must have enough personnel to be able to accommodate the number of schools. It is not impossible nor are there any indications pointing to it in the foreseen future.

4.3 Case 3: Trøndermodellen

Trøndermodellen shall be the world's best for the combination elite sport and education. It gives pupils in secondary education the best possible facilitation to reach their goals as future elite athletes, while it accommodates for optimal success with secondary education as base for upcoming vocation and education (Attachment 2 in appendix)

What started in a sports policy manifesto as an alignment towards common goals between Trondheim municipality, Nord- and Sør-Trøndelag (two former separate counties which merged in 2015) and their corresponding regional confederations have since developed into Trøndermodellen. Trøndermodellen is expressed as systematic support and facilitation which successfully produce elite athletes in the world class repeatedly. A result of this teamwork and challenge to improve each other is Granåsen elite sport center just outside of Trondheim. It opened in 2015 and is today headquarters and competency center for sport in mid-Norway. OLTMN and several other sport expert organizations inhabit the center today, such as sport test laboratory, sport halls, gym, doctors' offices, a gymnastic hall and club, a physiological institute, offices and NTNU centre for elite sport research (SenTIF). The agreement to continue to challenge and develop each other while pushing borders still stands in this concentrated group of professional expertise. The center is planned to expand further under the "Holistic Granåsen project" (Kilnes-Kvam, 2021) to make room for more sport support functions. It'll provide a lift in areas of sport medicine, physiotherapy as well as facilities for clubs, regional and national federations to strengthen recruitment to and investments in national- and regional sports teams. Like the mitochondria is the powerhouse of the cell is Granåsen the powerhouse of sport in mid-Norway. In addition to sport experts and researchers in Granåsen is there a sport health network in Trøndelag with a team of total 24 doctors, manual therapists, physiotherapists, chiropractors, (sport) psychologists and nutrient experts located mainly in Trondheim but also in Steinkjer and Levanger (Løkke, 2022). OLTMN is in charge of securing the quality

of the six high schools and 17 sport programmes affiliated with Trøndermodellen through 'elevated elite sport'. The focus programmes are not eligible through application in the first year of high school, but athletes are selected the first year and offered closer follow ups by OLTMN and their experts the rest of their secondary education – in an extended run lasting a total of four years instead of three. OLTMN works tightly with a selected sport environment, and it is not uncommon for coaches in the sport environments or employees in OLTMN to also be employed in the high schools ensuring a closer contact with the athletes. High schools collaborate by having sport gatherings and training camps across schools and sport environments by sharing competency across sports.

The *central axis* in Trøndermodellen is between the athlete and the support team. In this case, is OLTMN the main entity in most cases as they're present in daily sport activities at the high schools in addition to several of the coaches in the sport environment being employed as coaches at the high schools as well. The DC offer in Trøndelag is at par with private offers where OLTMN is present at the high schools. However, that is not the case in the whole county, and the schools that are organised with a regular department manager in charge of sport does not have the same capacity to follow the coaches as closely, in addition to their elite sport competency being subpar in some cases (Attachment 2 in appendix). The customized time schedule related to absence from school due to sport activities is facilitated, but not as systematic as in private sector (Attachment 2 in appendix).

The sport domain on micro-environment level consist of sport peers and coaches in the club, and *macro-environment* regional or national specific sport bodies in charge of the sport with corresponding elite teams. NIF and OLT is located all the way towards the outer circles.

Within *the study domain on micro-environment* level, findings point to study peers and teachers – who in some cases are the same persons as in the sport domain. On a *macro-environment* level are other high schools, the county where the committee of education has an active role in creating and following up policies and plans regarding the DCDE.

The private domain. As in the previous case, no documents were found that provided insight into the private domain – other than the occasional sentence that addresses the importance of being aware of the entire 24-hour athlete. This indicates a consideration towards having a private life but exploring what it looks was not possible. The

basic assumption of components in the *micro-environment* are again consisting of friends and family. These may overlap with sport peers or study peers, and coaches. The *macro-environment* consists of local authority and the government, all within the Norwegian culture.

Time – The longest functioning regional DC support system, recently under investigation (Attachment 2 in appendix) to ensure their competitive advantage is being sustained and their goal of being best in the world maintained. The systematization, roles and responsibilities, ongoing evaluations and overhaul of criteria has been foci points during the investigation. The DCDE is undergoing adjustments but still highly operative in a very centralized structure surrounding Trondheim and Steinkjer. There are big plans for expanding Granåsen in the future, increasing the available resources to spend on student athletes and further development of the regional DCDE. In addition, sports and affiliated high schools may change as they're dependent on sport environments to produce sport talents who can apply to the schools. The quantity and quality of sport talents fluctuate with generations and in sports like ski, with the quality of the winter seasons (Heggdal, 2021). An example of possible changes in affiliated schools and sports are showcased in Grong's application to become an affiliated high school with an elite volleyball programme (Hovd, 2022).

Table 2 : Comparison of Regional DCDE Cases

Components		Case 1: TINV	Case 2: VM Generalized	Case 3 - Trøndermodellen
Central Axis		Athlete → HS Coordinator which facilitates between school, sport and private life	Athlete → OLTV through school, coordinator or sport depending on variation	Athlete → OLTMN (In a few cases HS)
Domain	Sport	Close ----- Micro ----- Macro ----- Sport culture ----- Club peers, team coach, school coach, sport class ----- Club, HSs, gatherings other sports in region, local specialists, local test center, (regional federation and team) ----- Elite sport committee , NIF (OLT, national federation and team) ----- Sport culture	Club peers, coaches, (school coach, sport class, OLTV employee) ----- Club, (regional federation and team), OLTV, physiological testing (either by HS or OLTV), Toppidrettsgruppe ----- NIF (OLT, national federations and teams) ----- Sport culture	Club peers, team coach, sport class, school coach (OLTMN employee) ----- Club, HS, gatherings with sport classes other HSs, Specialists committee of education , (regional federation and team), (OLTMN) ----- NIF (OLT, national federations and teams) ----- Sport culture
	School	Close ----- Micro ----- Macro ----- Study culture ----- Peers, teachers, coordinator ----- HS ----- Elite sport committee , County authority ----- Study culture	Peers, teachers (coordinator) ----- HS ----- Toppidrettsgruppe County authority ----- Study culture	Peers, teachers ----- HS ----- County authority, Specialists committee of education ----- Study culture
	Private life	Close ----- Micro ----- Macro ----- National culture ----- Immediate family and friends ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture	Immediate family and friends ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture	Immediate family and friends ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture
Time		In the making since 2014 – In the planning/preparation process → In effect school year 2023/24	Tertnes HS = OLTV since 2006 – holistic ecology approach since 2020 – potential to expand number of high schools, sports ever dynamic	Well established and produced many good athletes,

Note. Components in parenthesis are subjects to change depending on which sport and high school the athletes' attend.

The table above showcase the comparison between structural components in TINV-, generalized VM- and Trøndermodellen-DCDE working models. Structured in a similar fashion as the textual presentation of the individual cases earlier does the table explain the

central axis between the athlete and their main contact in their support network. Then the different domains at their different levels. There is no difference shown in the private life domain as the assumptions used to fill out these components were the same in all cases. Parenthesises surrounding components indicated how these components *may* be present, depending on the model variation of the case or which sport the athlete belongs to. In example, in case 3 did findings show that not all affiliated high schools had OLTMN employees integrated in the high school, meaning a regular head of department were responsible for overseeing the sport activities at that high school – not always a sport expert.

5.0 Discussion

The analysis of the three regional DCDEs showcased differences and similarities, and how it might be difficult to customize the general DCDE working model to each context. Specially Vestlandsmodellene, case 2, with three possible models and unique situations for the student-athlete to be supported proved to be a challenge. Since which component possessed the main responsibility for the daily interaction with the athlete changed based on which programme in Vestlandsmodellene the athlete was affiliated with resulted in a dilemma. One could either create specific empirical models customized to each variation of the programme, or a less accurate generalization with the combination of all three variations. A clear difference in the three models is how the regional OLT departments have a central role in the support teams. OLT had employees overseeing the sport activities in at least a few high schools in their regions. Whereas the lack of an OLT regional department in MR makes it troublesome to receive the same proximity here. However, by having a coordinator at each high school in charge of the holistic workload of the student athletes creates a regional standard, regardless of vocational or general study programmes.

Central axis – While the comparison of the three cases points to several similarities across regions does findings suggest a slight variation in the central axis in all the cases. TINV allocates the responsibility of overseeing that the student-athlete's total workload does not exceed and unbearable amount to the high schools. This means there is an employee at the high school in charge of communicating and making sure all-important components in the micro-environment level surrounding the athlete are on the same page. Whereas the other two cases give the impression of collaborating in order to solve and coordinate these things. In the context where the sport is fully integrated in the high schools, such as in Tertnes in case 2 and in Steinkjer high school in case 3, one could speculate that this collaboration is seamless and easy. But in cases where the sport and study domain are more separated, like the VM3, it is fair to assume the athlete must be more in control and on top of scheduling and planning school, studies and private life.

Sport domain – It is reasonable to assume that club peers and sport class may overlap to some degree, especially if the student-athlete practise team sport. In the fully integrated cases may the club coach, school coach or OLT be the same person, as both Trøndermodellene and Vestlandsmodellene have OLT employees working at some of the

high schools. It is not uncommon for Trøndermodellen to hire club coaches into the school system in order to facilitate for closer supervision of the sport activities. Having the same coach in charge for workouts during the daytime and evening removes a coordinating step. Whereas having separate coaches during school and club practise requires them to communicate and coordinate the workout load in order to take care of the student-athletes and avoid burn-out (Sorkkila et al., 2020). The number of components in the sport domain is higher than any other domain – this might suggest how documents containing information regarding DC support networks have predominantly focus excelling in sport while studying, and not so much elaboration on the studying part. There is no reason for sport to have more components affecting the student-athlete than the school domain – this might suggest the need to revise the sources of information as the holistic perspective seem a bit partial as presented above.

School domain – the school domains were rather static with few components across the studies. Most likely does this point at the neglect of pure educational components while examining documents regarding dual career facilitation. An interesting find in the structure is how all the regions have boards or committees consisting of members from various domains on a regional level.

Time – In the operational cases were continuous evaluation highlighted as important and lays the foundation for a highly dynamic DCDE which may change components rather frequently. Either by accepting new up-and-coming sports and/or schools, or by cutting underachieving components not able to follow the criteria of the models. Elite sport is competitive by nature, as the aim is to be best, which can be said to be reflected in these environments – always striving to be the best in order to develop the best student-athletes across domains. This was very clear in Trøndermodellen's vision of being the worlds best at combining education and elite sport.

5.1 TINV

The DC project MRIK is developing share many similarities with existing cases. However, there are fewer variations to TINV compared to the other two cases. This may be due to a greater holistic perspective in the planning phase of the project – or – due to the fact it is not yet operational and the need for variation may emerge later in the process.

5.1.1 Recommendations by Møreforskning

<i>What</i>	<i>Why</i>
<i>Define and set guidelines and goals for elite sport</i>	Align understanding and clarify roles
<i>Countywide coordinator</i>	Provide ownership of elite sport development
<i>Establish elite sport center</i>	To gather and extract the existing competence
<i>Facilitate systematic collaboration</i>	Common framework for sport talents development integrated in schools and sport environments

The first recommendations, define and set guidelines and goals for elite sport have been achieved. Toppidrettsutvalget is a committee with key persons from the county authority, MRIK, athletes and regional sport federations. Their mandate is clear, to facilitate elite sport for sport talents in Møre and Romsdal. TINV is a result of this. The next recommendation is a countywide coordinator, and while OLT regional departments assume this role in Vestland and Trøndelag is there no local OLT department to assume this role here. Hence, Toppidrettsutvalget have risen to the task as a steering committee while MRIK is the executive part. This is in line with NIFs goals to facilitate for athletes of tomorrow and the strategical area of improvement ‘Improved elite sport’. OLT is the operationalized part of NIF in charge of elite sport, however, it is difficult to provide ownership of the elite sport development when not in proximity to the athletes.

The TINV project has a network structure – and is planned to create no one elite sport center, but several clusters of competence scattered to strategical communities within the region. The geographical nature of MR makes it difficult to serve the whole county from one location, and culturally speaking – when a discourse of where to build a hospital can take as long as it has in Møre and Romsdal one could assume it would take at least the same amount to establish an elite sport center. The plan to utilize existing resources in the county seems like a sustainable and clever solution to both geographical challenges and in terms of resources. The structure shown in the DCDE working model points towards a systematic system across the county – however, it might change as the development of the project continues and time for implementation comes.

While it wasn't one of the recommendations in the synopsis of the Møreforskning report, Sande et al. (2019) did mention looking to Trøndermodellen for guidance and inspiration. However, Vestlandmodellen was established after the report was published and have already produced adolescent athletes going to the Olympic Games.

6.0 Conclusion

TINV components

The three cases were compared above, and the structures resembled each other a lot – most likely attributed to utilizing documents as the sole source for data. The DCDE working model did provide a partly overview of the DCDE structure, however the perspective could not claim to be fully holistic. The documents did not provide any insight to the structure of the private life domain, and an amputated overview of the study domain. The exclusion of the DC-ESF created a vacuum and made it impossible to suggest any best practise of structure.

Møreforskning's recommendations

The planned DCDE project, Toppidrett Nordvest, checks most of the recommendations, but not all. However, not following the recommendation of establishing an elite sport center is not necessarily a bad thing. Athletes are more likely able to live at home if the elite sport environments are established several places in contrast to a centralized structure. Since the report was published before Vestlandsmodellen existed could they not be part of their recommendations. However, after examining the DCDE and how they've already expanded since establishment and produced Olympic athletes do I believe it beneficial to look westward for inspiration as well.

6.1 Limitations and further research

The models and frameworks developed in the DC-context the past decade is plentiful. Once TINV is operational it would be interesting to utilize *both* the DCDE working models and investigate a truly holistic perspective of the DCDE. Measuring the efficiency and possible increase in elite athlete remaining in the region would be of interest. One could also place TINV in the Taxonomy of DCDEs (Morris et al., 2020) or evaluate whether it ticks the essential features for successful DCDEs (Storm et al., 2021). Sande et al. (2019) also mentioned how future DC facilitation should follow the EU-guidelines. Evaluating TINV to the 36 guidelines of actions could also be a topic for a new study.

A limitation to the thesis is how the relationships and nature of relationships were not difficult to fully grasp and describe based on available documents. Outlines of how it *should* look like could be suggested, but that does not necessarily mean that is how it is in

reality. Possible to look at previous research to determine how the DCDE should look in order to be most effective and use DC-ESF to evaluate this later.

7.0 List of references

Aquilina, D. (2013). A Study of the Relationship Between Elite Athletes' Educational Development and Sporting Performance. *The International Journal of the History of Sport*, 30(4), 374–392. <https://doi.org/10.1080/09523367.2013.765723>

Boe, E. M., & Gisle, J. (2022, January 12). *rettighet (juridisk)*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from https://snl.no/rettighet_-_juridisk

Bryhn, R., & Sundby, J. (2020, December 21). *Petter Northug*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from https://snl.no/Petter_Northug

Clegg, S. R. (1990). *Modern Organizations: Organization Studies in the Postmodern World* (1st ed.). SAGE Publications Ltd.

Clegg, S. R., Kornberger, M., Pitsis, T. S., & Mount, M. (2005). *Managing and Organizations* (1st ed.). SAGE Publications.

Dimoula, F., Torregrosa, M., Psychountaki, M., & Fernandez, M. D. G. (in press). Retiring from Elite Sports in Greece and Spain. *The Spanish Journal of Psychology*.

Everett, E. L., & Furseth, I. (2012). *Masteroppgaven* (2nd ed.). Universitetsforlaget.

Fligstein, N. (1990). *The Transformation of Corporate Control* [E-book]. Harvard University Press. Retrieved May 19, 2022, from https://books.google.no/books?hl=en&lr=&id=T3b_h4fgFtcC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Fligstein,+1990+rational&ots=3txaZcKFGR&sig=-M5qHHbO0KPB8i0CNUxsfL2Xx3s&redir_esc=y#v=onepage&q=Fligstein%201990%20rational&f=false

Friskolelova. (2003, July 4). *Lov om frittstående skolar*. Lovdata. Retrieved May 19, 2022, from <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-84>

Furunes, E. W., Murtnes, S., & Thingnes, H. (2017, October 9). *OL-helten som falt inn i mørket*. NRK. Retrieved May 19, 2022, from https://www.nrk.no/jon-ronningen_-ol-helten-som-falt-inn-i-morket-1.13718728

Gammelsæter, H. (2016). *Poeng, penger og politikk*. Cappelen Damm akademisk.

Green, K., Sigurjónsson, T., & Skille, E. Å. (2018). *Sport in Scandinavia and the Nordic Countries (Routledge Research in Sport, Culture and Society)* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315167978>

Guidotti, F., Cortis, C., & Capranica, L. (2015). Dual Career of European Studentathletes: A Systematic Literature Review. *Kinesiologia Slovenica*, 21(3), 5–20. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=s3h&AN=113522631&site=ehost-live>

Heggdal, H. T. (2021, August 22). Vraker Steinkjer, velger Meråker: – Vi kan ikke grave oss ned. *Trønder-Avisa*. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.t-a.no/vraker-steinkjer-velger-meraker-vi-kan-ikke-grave-oss-ned/s/5-116-1394117>

Henriksen, K. (2010, January). *The ecology of talent development in sport: A multiple case study of successful athletic talent development environments in Scandinavia* (No. 260278422). ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/260278422_The_ecology_of_talent_development_in_sport_A_multiple_case_study_of_successful_athletic_talent_development_environments_in_Scandinavia

Henriksen, K., & Stambulova, N. (2017). Creating Optimal Environments for Talent Development: A Holistic Ecological Approach. In J. Baker, S. Cobley, J. Schorer, & N. Wattie (Eds.), *Routledge Handbook of Talent Identification and Development in Sport* (1st ed., pp. 271–284). Routledge.

Henriksen, K., Stambulova, N., & Roessler, K. K. (2010). Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu. *Psychology of Sport and Exercise, 11*(3), 212–222. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2009.10.005>

Henriksen, K., Storm, L. K., Kuettel, A., Linnér, L., & Stambulova, N. (2020). A holistic ecological approach to sport and study: The case of an athlete friendly university in Denmark. *Psychology of Sport and Exercise, 47*.
<https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.101637>

Hovd, S. T. (2022, February 7). Vil gjøre Grong til et trøndersk kraftsentrum – søker spisset toppidrett. *Namdalsavisa*. Retrieved May 19, 2022, from https://www.namdalsavisa.no/vil-gjore-grong-til-et-trondersk-kraftsentrum-soker-spisset-toppidrett/s/5-121-1021534?onboarding_mode=true

Kiens, K., & Larsen, C. H. (2021). Combining Sport and Study in High School: An Insight Into a Dual Career Environment in Estonia. *Case Studies in Sport and Exercise Psychology, 5*, 20–29. <https://doi.org/10.1123/cssep.2020-0016>

Kilnes-Kvam, T. (2021, May). *Granåsen idrettsanlegg - Del 2* (Detaljregulering r20190041). Trondheim Kommune. https://www.trondheim.kommune.no/globalassets/10-bilder-og-filer/10-byutvikling/byplankontoret/1b_off-ettersyn/2022/granasen-idrettsanlegg---del-2-detaljregulering-r20190041/1.-planbeskrivelse.pdf

Knight, C. J., Harwood, C. G., & Sellars, P. A. (2018). Supporting adolescent athletes' dual careers: The role of an athlete's social support network. *Psychology of Sport and Exercise, 38*, 137–147. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.06.007>

Kunnskapsdepartementet. (2018). *NOU 2018: 15*. Regjeringen. Retrieved May 19, 2022, from https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-15/id2621801/?ch=3#fn10_doc

Kunnskapsdepartementet. (2022, May 6). *Fordeling av spillemidler til idrettsformål (Hovedfordelingen)*. Regjeringen. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.regjeringen.no/no/dep/kud/tilskudd/Fordeling-av-spillemidler-til-idrettsformal-Hovedfordelingen/id764857/>

Lavallee, D., Gordon, S., & Grove, J. R. (1997). Retirement from sport and the loss of athletic identity. *Journal of Personal and Interpersonal Loss*, 2(2), 129–147. <https://doi.org/10.1080/10811449708414411>

Lebrun, F., MacNamara, I., Rodgers, S., & Collins, D. (2018). Learning From Elite Athletes' Experience of Depression. *Frontiers in Psychology*, 9. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.02062>

Li, C., Wang, C. K. J., & Pyun, D. Y. (2014). Talent Development Environmental Factors in Sport: A Review and Taxonomic Classification. *Quest*, 66(4), 433–447. <https://doi.org/10.1080/00336297.2014.944715>

Liverpool John Moore University. (n.d.). *Ecology of Dual Careers*. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.ljmu.ac.uk/projects/dual-careers>

Løkke, T. (2022, January 14). *Helsenettverket i Olympiatoppen Midt-Norge*. Olympiatoppen. Retrieved May 19, 2022, from <https://olympiatoppen.no/region/midt-norge/helsenettverket-i-olympiatoppen-midt-norge/>

López De Subijana, C., Barriopedro, M., & Conde, E. (2015). Supporting dual career in Spain: Elite athletes' barriers to study. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 57–64. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2015.04.012>

Martin, L. A., Fogarty, G. J., & Albion, M. J. (2013). Changes in Athletic Identity and Life Satisfaction of Elite Athletes as a Function of Retirement Status. *Journal of Applied Sport Psychology*, 26(1), 96–110. <https://doi.org/10.1080/10413200.2013.798371>

Ministry of Culture and Equality. (n.d.). *Ministry of Culture and Equality*.
Regjeringen. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.regjeringen.no/en/dep/kud/id545/>

Møre og Romsdal Fylkeskommune. (n.d.-a). *Kulturområdet*. Retrieved May 19, 2022, from <https://mrfylke.no/om-oss/om-fylkeskommunen/slik-er-vi-organisert/kulturomraadet>

Møre og Romsdal Fylkeskommune. (n.d.-b). *Oversikt over vidaregåande skolar*. Retrieved May 19, 2022, from <https://mrfylke.no/utdanning-og-karriere/opplaering-i-skole/oversikt-over-vidaregaaande-skolar>

Møre og Romsdal Fylkeskommune. (2019). *Kva for oppgåver har fylkeskommunen?* Retrieved May 19, 2022, from <https://arsrapport.mrfylke.no/2019/samfunnsoppdraget/samfunnsoppdraget-vart>

Møre og Romsdal Fylkeskommune. (2020, September 16). *Masterstipend kultur 2021*. Retrieved May 19, 2022, from <https://mrfylke.no/tilskot-prisar-og-stipend/stipend/masterstipend-kultur-2021>

More Than Gold. (n.d.). *Our Projects*. Morethangold.Eu. Retrieved May 19, 2022, from <https://morethangold.eu/projects/>

Morris, R., Cartigny, E., Ryba, T. V., Wylleman, P., Henriksen, K., Torregrossa, M., Lindahl, K., & Erpič, S. C. (2020). A taxonomy of dual career development environments in European countries. *European Sport Management Quarterly*, 21(1), 134–151. <https://doi.org/10.1080/16184742.2020.1725778>

Nickelsen, E., & von Hirsch, E. H. (2020, December 3). *Nordmenn legger ned frivillig innsats verdt 78 milliarder*. SSB. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/nordmenn-legger-ned-frivillig-innsats-verdt-78-milliarder>

NIF. (n.d.-a). *Hvem er vi?* Retrieved May 19, 2022, from <https://www.idrettsforbundet.no/om-nif/hvem-er-vi/>

NIF. (n.d.-b). *Organisering*. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.idrettsforbundet.no/om-nif/organisering/>

NIF. (2019a). *Idretten skal! 2019–2023 Strategiske satsningsområder*. Retrieved May 19, 2022, from https://www.idrettsforbundet.no/contentassets/ed1d788edca540e682b5a296836b22f8/130_19_nif_strategiske-satsingsomrader-2019-2023.pdf

NIF. (2019b). *Idretten Vil! Langtidsplan for norsk idrett 2019–2023*. NIF.

NIF. (2022, January 1). *NIFs lov*. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.idrettsforbundet.no/tema/juss/nifs-lov/kapittel-5-idrettskretser/>

Nikander, J. A. O., Ronkainen, N. J., Korhonen, N., Saarinen, M., & Ryba, T. V. (2020). From athletic talent development to dual career development? A case study in a Finnish high performance sports environment. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 20(1), 245–262. <https://doi.org/10.1080/1612197x.2020.1854822>

Norges Kampsportforbund. (2022, March 24). *Utviklingsplan for toppidrett*. Retrieved May 19, 2022, from <https://kampsport.no/om-oss/plan-og-strategi/utviklingsplan-for-toppidrett/>

NTB. (2020, August 15). Petter Northug siktet etter råkjøring og kokainfunn : – Jeg har gjort en stor feil. *adressa.no*. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.adressa.no/sport/2020/08/15/Petter-Northug-siktet-etter-r%C3%A5kj%C3%B8ring-og-kokainfunn-%E2%80%93-Jeg-har-gjort-en-stor-feil-22485164.ece>

Olympiatoppen. (n.d.-a). *Organisasjon*. Retrieved May 19, 2022, from <https://olympiatoppen.no/om-olympiatoppen/organisasjon/>

Olympiatoppen. (n.d.-b). *Regionale avdelinger*. Retrieved May 19, 2022, from <https://olympiatoppen.no/region/>

Olympiatoppen Vest & Vestland Fylkeskommune. (2021). *Vestlandsmodellen - Spisset Toppidrett på Videregående Skoler i Vestland*. Spisset Toppidrett. <https://d6scj24zvfbb0.cloudfront.net/ed61787245475ab7150e940b7c03cda0/200000072-a7203a7206/Vestlandsmodellen%20pr%209.2.22.pdf?ph=ffb437e947>

Opplæringslova. (1998, July 17). *Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa*. Lovdata. Retrieved May 19, 2022, from <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

Osloskolen. (2017, June 8). *Skolesystemet i Norge*. Språksenteret Osloskolen. Retrieved May 19, 2022, from <https://spraksenteret.osloskolen.no/for-elever-og-foresatte/ny-i-norsk-skole/oversikt-over-skolesystemet-i-norge/>

Øvrebø, T. (n.d.). “*Toppidrettstatus*.” Olympiatoppen. <https://olympiatoppen.no/contentassets/b6add53fa3374ab384d35a1653338c26/kvalitetskrav-toppidrettsstatus.pdf>

Park, S., Lavalley, D., & Tod, D. (2012). Athletes’ career transition out of sport: a systematic review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 6(1), 22–53. <https://doi.org/10.1080/1750984x.2012.687053>

Pengespilloven. (2022, March 18). *Lov om pengespill*. Lovdata. Retrieved May 19, 2022, from <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2022-03-18-12>

Reints, A. (2011). *PhD Anke Reints*. Vrije Universiteit Brussel. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.vub.be/SBMA/phd-anke-reints>

Ringdal, K. (2018). *Enhet og mangfold* (4th ed.). Fagbokforlaget.

Ryba, T. V., Stambulova, N. B., Selänne, H., Aunola, K., & Nurmi, J. E. (2017). “Sport has always been first for me” but “all my free time is spent doing homework”: Dual

career styles in late adolescence. *Psychology of Sport and Exercise*, 33, 131–140.

<https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2017.08.011>

Sæle, O. O. (2020, June 3). *Toppidrett*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from <https://snl.no/toppidrett>

Sagdahl, M. S. (2021a, February 15). *Plikt (filosofi)*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from https://snl.no/plikt_-_filosofi#:~:text=Plikt%20er%20en%20handling%20som,er%20ofte%20belagt%20med%20straff.

Sagdahl, M. S. (2021b, July 6). *Pliktetikk*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from <https://snl.no/pliktetikk>

Sallen, J., Hemming, K., & Richartz, A. (2018). Facilitating dual careers by improving resistance to chronic stress: effects of an intervention programme for elite student athletes. *European Journal of Sport Science*, 18(1), 112–122.

<https://doi.org/10.1080/17461391.2017.1407363>

Sande, A. B., Egilsson, B., Skrove, G. K., & Rødal, J. H. (2019). *Toppidrettssatsning i Møre og Romsdal* (No. 1908). Møreforskning. <https://www.moreforsk.no/publikasjoner/rapporter/samfunn/toppidrettssatsning-i-more-og-romsdal/1075/3375/>

Sorkkila, M., Ryba, T. V., Aunola, K., Selänne, H., & Salmela-Aro, K. (2020). Sport burnout inventory–Dual career form for student-athletes: Assessing validity and reliability in a Finnish sample of adolescent athletes. *Journal of Sport and Health Science*, 9(4), 358–366. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2017.10.006>

Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2015). Dual career development and transitions. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 1–3. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2015.05.003>

Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2019). Psychology of athletes' dual careers: A state-of-the-art critical review of the European discourse. *Psychology of Sport and Exercise*, 42, 74–88. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.11.013>

Stokkan, J., & Thorsnæs, G. (2022, March 18). *Møre og Romsdal*. Store norske leksikon. Retrieved May 19, 2022, from https://snl.no/M%C3%B8re_og_Romsdal#:~:text=M%C3%B8re%20og%20Romsdal%20er%20et,og%20i%20nordvest%20mot%20Norskehavet.

Storm, L. K., Henriksen, K., Stambulova, N. B., Cartigny, E., Ryba, T. V., de Brandt, K., Ramis, Y., & Cecić Erpič, S. (2021). Ten essential features of European dual career development environments: A multiple case study. *Psychology of Sport and Exercise*, 54. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2021.101918>

Vestland Inntaksforskrift. (2020, September 29). *Forskrift om inntak til videregående opplæring og formidling til læreplass i Vestland fylkeskommune*. Lovdata. Retrieved May 19, 2022, from <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2020-09-29-3380>

vilbli. (n.d.). *Hva er videregående opplæring?* Retrieved May 19, 2022, from <https://www.vilbli.no/nb/nb/no/hva-er-videregaende-opplaering/a/031251>

Vilbli. (n.d.). *Yrkeskompetanse / Videregående opplæring*. Vilbli.no - Videregående opplæring. Retrieved May 19, 2022, from <https://www.vilbli.no/nb/nb/no/yrkeskompetanse/a/032897>

Williams, A., Day, S., Stebbings, G., & Erskine, R. (2017). What does “elite” mean in sport and why does it matter? *The Sport and Exercise Scientist*, 51, 6. https://www.bases.org.uk/imgs/51_article_p6527.pdf

Wolanin, A., Gross, M., & Hong, E. (2015). Depression in Athletes. *Current Sports Medicine Reports*, 14(1), 56–60. <https://doi.org/10.1249/jsr.0000000000000123>

Wylleman, P., Alfermann, D., & Lavallee, D. (2004). Career transitions in sport: European perspectives. *Psychology of Sport and Exercise*, 5(1), 7–20.

[https://doi.org/10.1016/s1469-0292\(02\)00049-3](https://doi.org/10.1016/s1469-0292(02)00049-3)

Wylleman, P., & Lavalle, D. (2004). A Developmental Perspective on Transitions Faced by Athletes. In M. Weiss (Ed.), *Developmental Sport and Exercise Psychology: A Lifespan Perspective* (pp. 507–527). Morgantown.

Wylleman, P., Reints, A., & de Knop, P. (2013). A developmental and holistic perspective on athletic career development. In P. Sotiriadou & V. de Bosscher (Eds.), *Managing High Performance Sport* (pp. 159–182). Routledge.

Wylleman, P., & Rosier, N. (2016). Holistic Perspective on the Development of Elite Athletes. In M. Raab, P. Wylleman, R. Seiler, A. Elbe, & A. Hatzigeorgiadis (Eds.), *Sport and Exercise Psychology Research: From Theory to Practice* (1st ed., pp. 269–288). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-803634-1.00013-3>

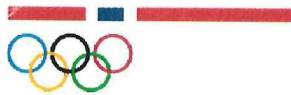
Yin, R. K. (2017). *Case Study Research and Applications: Design and Methods* (6th ed.). SAGE Publications, Inc.

8.0 Appendix

Table 1: Comparison of Variations in Case 2 - Vestlandsmoellen

Components		Case 2: VM1	Case 2: VM2	Case 2: VM3
Central Axis		Individual → OLTV, present in HS	Individual → HSs (Coordinator between school, sport og OLTV)	Individual → sport environment
Domain	Sport	Close ----- Micro ----- Macro ----- Sport culture Peers + coach from team + sport class ----- Club, HSs (+ other HSs), Regional team, regional sport body in specific sport (if any), OLTV (testing and follow up++), Toppidrettsgruppe ----- OLT, national federation (National team) ----- Sport culture	Peers + coach from team + sport class ----- Club, HSs (+ other HSs) (potential for testing and follow up if teachers/school coach available++), Regional team, regional sport body in specific sport (if any), OLTV, Toppidrettsgruppe ----- OLT, national federation (National team) ----- Sport culture	Peers + coach from team ----- Club, regional team and regional sport body in specific sport (if any), OLTV (testing and follow up++), Toppidrettsgruppe ----- OLT, national federation (National team) ----- Sport culture
	School	Close ----- Micro ----- Macro ----- Study culture Peers, teachers (coordinator) ----- HS ----- Toppidrettsgruppe County authority ----- Study culture	Peers, teachers (coordinator) ----- HS ----- Toppidrettsgruppe County authority ----- Study culture	Peers, teachers (coordinator) ----- HS ----- Toppidrettsgruppe County authority ----- Study culture
	Private life	Close ----- Micro ----- Macro ----- National culture Immediate family, friends who might overlap with peers ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture	Immediate family, friends who might overlap with peers ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture	Immediate family, friends ----- Local authority ----- The Government ----- Norwegian culture
Time		OLTV since 2006, system established newer time and expanded to include Åsane. Potential to include more schools over time – which sport included ever dynamic.	New systemization – under surveillance – might expand/lose sports and/or develop into ‘toppidrettslinjen’ (VM1)/lose affiliation to program (VM3)	OLT in charge of elite athletes for a while – increased systemization with new program – increased flexibility to follow up single athletes OR sport expand, and HS might expand to VM2

NORGE

Olympiatoppen

Videregående skoler med tilrettelagt utdanningsløp for unge idrettstalenter

KRAV TIL KVALITET

Bakgrunn

Norsk idrett har som et av sine mål ”å sikre dagens og framtidens toppidrettsutøvere muligheten til å kunne kombinere toppidrettsutvikling med utdanning”. Dette målet bygger opp under ett av de viktigste fundamentene i den norske toppidrettskulturen:

En helhetlig utvikling av mennesker som gavner både individets personlige og idrettslige utvikling og samfunnet generelt.

Ved gjentatte anledninger har norske offentlige myndigheter understreket betydningen av toppidrett som kulturfenomen og som en viktig kulturell brikke i utvikling av norsk identitet. En setter fokus på at det fortsatt skal tilrettelegges for kombinasjonen utdanning og toppidrettslig utvikling for utøvere som har interesse og forutsetninger for å prøve ut mulighetene for en toppidrettskarriere (St.meld. 14(1999-2000) Idrettslivet i endring) En slik kombinasjon skal en kunne legge til rette for, både i offentlige og private skoler.

Olympiatoppen er Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF) sitt organ for utvikling av toppidretten i Norge. I samarbeid med de enkelte særforbund arbeider Olympiatoppen også med utvikling av unge idrettstalenter. Videregående skoler som legger til rette for toppidrettslig utvikling i kombinasjon med utdanning representerer et viktig virkemiddel som særforbundene bør benytte i sin strategi for utvikling av unge talenter. I arbeidet med å utvikle hensiktsmessige skoletilbud i kombinasjon med idrettslig videreutvikling for unge talenter er det derfor ønskelig at særforbund eller særkrets/idrettskrets samarbeider med aktuelle skoler om tilbudenes idrettsfaglige innhold.

NIF ved Olympiatoppen har fått i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å kvalitetssikre godkjenning av private skoler (”toppidrettsgymnas”) som søker om ekstrabevilgninger fra staten.

Olympiatoppen mener det er riktig at idretten i første rekke gjennom særforbundene, tar ansvar for å kvalitetssikre offentlige skoler som har tilbud til unge, ambisiøse utøvere der tilbudene utløser ekstra bevilgninger fra fylkeskommuner. Olympiatoppen kan, på oppdrag fra aktuell offentlig instans, påta seg kvalitetssikring også av disse tilbudene i samråd med skolenes idrettsfaglige samarbeidspartnere.

Olympiatoppen mener at tilbud som utløser ekstra offentlige bevilgninger i prinsippet skal ha de samme krav til idrettsfaglig kvalitet. Både offentlige og private skoler som mottar slik ekstra støtte må følgelig tilfredsstille de krav som norsk toppidrett anser for å være

NORGE

Olympiatoppen

nødvendige for å utvikle unge talenter til internasjonalt toppidrettsnivå. Vi ser samtidig at det i noen tilfeller vil være behov for tilpasninger med utgangspunkt i:

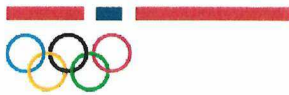
- 1) Lovverk for opplæring i privat- og offentlig skole
- 2) Idretters egenart
- 3) Praktiske forhold tilknyttet skolars beliggenhet

I det følgende omtales prinsipper og kvalitetskrav Olympiatoppen mener skal ligge til grunn for ekstra offentlige tilskudd til drift av skoler med spesielt tilrettelagte skolegang for idrettstalenter. Vi mener at disse prinsipper og kvalitetskrav skal være retningsgivende ved vurdering av skolars tilgang til ekstra bevilgninger og oppfordrer både idretten og offentlige myndigheter å benytte kriteriene aktivt i sine vurderinger.

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité/Olympiatoppen, 17. juni 2019.

Karen Kvalevåg
Generalsekretær

Tore Øvrøbo
Toppidrettssjef

Innledning

«Idrettstalenter»

” Idrettstalenter er de utøvere som på varierende alders- og prestasjonsnivåer driver omfattende kvalitetsutvikling gjennom en langsiktig progresjonsplan som normalt vil føre fram til internasjonalt toppidrettsnivå. ”

Definisjonen av idrettstalenter setter fokus på følgende hovedelement: *Høyt idrettslig nivå utvikles gjennom en langsiktig, systematisk, kvalitetspreget og progressiv treningsprosess.*

Olympiatoppen er opptatt av at alle særforbund jobber planmessig med utvikling av unge talenter. Alle med potensial, og som ønsker det, skal ha muligheter til å prøve å nå internasjonalt toppnivå som seniorutøvere. Dersom Norge skal være en ledende toppidrettsnasjon, er alle ledd nødt til å arbeide hardt og systematisk. Dette gjelder for all planmessig og optimal oppfølging og utvikling av utøvere fra rekrutteringsnivå til toppidrettsnivå. Selvsagt finner vi ulikheter mellom idrettene, men det er viktige fellestrekk som gjelder uansett idrett. Vi ser også at utøvere innen andre disipliner som for eksempel ballett eller musikk, har liknende krav for å nå mesternivå innen sitt område.

Olympiatoppens filosofi for utvikling av idrettstalenter

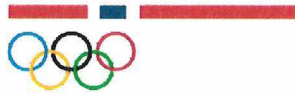
Hovedansvar for unge utøveres idrettslige utvikling har klubber/særforbund/særkretser. I noen tilfeller vil ulike skoler være samarbeidspartnere for klubb/krets/forbund i deler av utviklingsprosessen. Uansett utviklingsarena, skal virksomheten følge intensjonene i Olympiatoppens filosofi for utvikling av idrettstalenter.

Overordnede mål

Idrettens overordnede mål for videregående skoler som tar ansvar for deler av utviklingen av unge idrettstalenter på vei mot toppidrettsnivå er:

- Skolene skal bidra til å utvikle selvstendige mennesker som har sterkt eierforhold til egen karriere og i samråd med andre er i stand til å ta ansvar for sin egen utvikling.
- Skolene skal sette den enkeltes og lagets utvikling i langsiktig perspektiv gjennom å skape gode treningsarenaer for **utvikling av utøvernes forutsetninger** for senere å drive idrett på høgt nivå.
- Skolene skal i samråd med utøvernes klubb/krets/forbund legge det idrettslige tilbudet til rette på en slik måte at det stimulerer til optimal utvikling og til at lysten for videre satsing er minst like høy ved avslutning av videregående skolegang som ved starten.
- Skolene har hovedansvar for at elever i utdanningsløp tilrettelagt for utvikling i idrett, gjennomfører en skolegang som gir et tilstrekkelig grunnlag for høyere utdanning og / eller framtidig yrkesvalg.

NORGE

Olympiatoppen

Kvalitetskrav - definisjon

Definisjon av kvalitetskrav

Med kvalitetskrav menes visse minimums utviklingsstandarder som videregående skoler må tilfredsstillere dersom de:

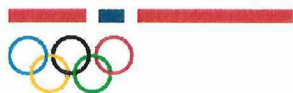
- a) Søker staten om særskilt tilskudd til toppidrett (private skoler).
- b) Søker fylkeskommuner om ekstra tilskudd til særskilte, ”spissede” ordninger for å kombinere videregående skoler med idrettslig utvikling mot internasjonalt nivå (offentlige skoler).
- c) Markedsfører sine tilbud som spesielt toppidrettsrettede.

Målgruppe

Kvalitetskravene omfatter private og offentlige skoler som har ambisjoner om å bidra til utvikling av elever som kvalifiserer til betegnelsen «idrettstalent» (definisjon ovenfor).

Kvalitetskrav – 10 grunnsetninger

1. Toppidrettstilbudene skal i prinsippet være åpne for kvalifiserte søkere fra hele landet og den enkelte skole har ansvar for inntak
2. Skolen skal ha fullstendige årsplaner for den idrettslige aktiviteten.
3. Lærerstaben skal ha innsikt i og forståelse for totalbelastning idrett / skole.
4. Trenerne ved skolene skal ha høy kompetanse på **utvikling** av idrettstalenter, sikres kontinuerlig utvikling, ha tydelig ansvar og gis mulighet til å praktisere trenergjerningen.
5. Trenerne skal i samarbeid med skolens ledelse legge vekt på å skape et stimulerende miljø der elevene opplever en treningshverdag med **fokus på utvikling og mestring**.
6. Skolen har ansvar for at elevene får tett oppfølging fra trener(e) og for at det er et godt samarbeid med elevenes øvrige idrettsmiljø.
7. Det skal finnes gode anlegg og treningsmuligheter, korte avstander og god transport
8. Skolen skal praktisere toppidrettens verdigrunnlag.
9. Skolen skal legge til rette for helhetlig utvikling av unge idrettstalenter
10. Skolen har ansvar for at elevene får karriereveiledning

Kvalitetskrav – kravkategorier med innhold

1. Inntak

1.1. Toppidrettstilbudene skal i prinsippet være åpne for kvalifiserte søkere fra hele landet.

1.2. Den enkelte skole er ansvarlig for inntak av elever

Inntaket av elever foretas ved den enkelte skole, i offentlige skoler i samråd med det fylkeskommunale inntakskontor. Inntakskriterier skal inneholde flere elementer, slik at det gis et mangfoldig bilde av elevenes idrettslige nivå og utviklingsmuligheter og av det skolefaglige grunnlaget.

Som del av inntaksprosessen skal skolen avklare søkerens:

- idrettsresultater i forhold til tidligere treningsmengde og fysisk alder
- motivasjon og langsiktige idrettslige mål
- kunnskap om hva som kreves for å bli god
- vilje og evne til å gjennomføre nok trening med god kvalitet

Skolens inntakskriterier skal være tydelige og etterprøvbare og i tråd med gjeldende lovverk og skolens godkjente inntaksreglement. Skolen skal kunne dokumentere sine kriterier og prosedyrer for inntak av nye elever.

2. Årsplaner

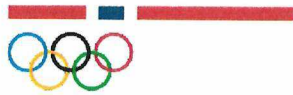
2.1. Skolen skal ha fullstendige årsplaner for den idrettslige aktiviteten.

Skolen skal ha årsplaner for aktuelle idrettslige utviklingstiltak for hvert årstrinn i alle idrettene skolen tilbyr. Årsplanene skal så langt som mulig ta utgangspunkt i aktuell særidretts utviklingstrapper og vise god balanse mellom idrettslig og skolemessig belastning. Der det ikke finnes utviklingstrapper, skal årsplanene ha annen idrettsfaglig begrunnelse i samråd med det aktuelle særforbund. Med utgangspunkt i årsplanene skal en så langt det er hensiktsmessig for elevenes utvikling, utarbeide individuelt tilpassede utviklingsplaner og treningsopplegg. Alle idrettslige utviklingsplaner skal samordnes med elevenes øvrige idrettsmiljø der skolene har delansvar for elevenes idrettslige utvikling. Skolene skal dokumentere samarbeidsavtaler med aktuelle idretter i slike tilfeller.

3. Skolens lærerstab

3.1. Lærerstaben skal være interessert i, ha innsikt i og vise forståelse for totalbelastningen idrett/skole.

Skolene skal sørge for at lærerstaben får innsikt i og viser forståelse for den totalbelastning som satsning mot en framtidig toppidrettskarriere i kombinasjon med videregående skole medfører. Tema knytte til dette skal belyses jevnlig på skolens planleggingsdager.

Skolene skal kunne dokumentere hvordan lærere involveres i tilrettelegging av elevenes helhetssituasjon. Dette skal blant annet inkludere retningslinjer for antall vurderinger per uke, oppfølging av elever ved reiser og representasjon og planer for læreres deltakelse på samlinger i skolens regi. Skolen skal ha faste møtepunkter mellom trenere og lærere for å sikre en helhetlig oppfølging av skole og idrett. Skolene skal kunne dokumentere hvordan en involverer lærerne i tilrettelegging av elevenes helhetssituasjon.

Skolene skal innenfor opplæringslovens rammeverk, sørge for at det legges til rette for nødvendig fleksibilitet i undervisningsprogrammene for optimal fordeling mellom idrettslig belastning og skolebelastning.

4. Trenere og utviklingsmiljø

4.1. Skolens trenere skal legge til rette for en treningshverdag med fokus på mestring og utvikling av de motoriske, fysiske, mentale, idrettsspesifikke, sosiale og verdimeslige egenskaper og spisskompetanse, som forbindes med utvikling mot toppidrett.

Trenerne skal følge opp elevene med grunnlag i Olympiatoppens tre kjerneområder: 1. daglig treningskvalitet. 2. relasjoner i prestasjonsteamene. 3. konkurransegjennomføring. Hver elev skal sikres en treningsmengde og treningskvalitet som er i samsvar med hensiktsmessig trening for morgendagens toppidrettsutøvere. I dette arbeidet skal trenerne spesielt legge vekt på å gradvis utvikle elevenes evne til selvstendig og systematisk arbeid i sin helhetlige utvikling. Dette innebærer blant annet opplæring i bruk av treningsdagbok, bidrag til å gi elevene øket ansvar for egen utvikling og konkurranseoppfølging. Toppidrettsgymnas med godkjenning iht. Friskoleloven skal tilby 10-timersfaget «Konkurranse- og toppidrett» på vg2 og vg3.

4.2. Trenere tilknyttet skolene skal ha høy kompetanse på fagområdet utvikling av unge idrettstalent.

Skolens trenere skal ha relevant idrettsfaglig utdanning, trenerutdanning og/eller toppidrettserfaring som utøver eller trener. Skolen skal legge til rette for at trenere kan delta på relevante etter- og videreutdanningstiltak. Trenerne er forpliktet til å delta på slike tiltak i regi av skolen selv, særforbund, Olympiatoppen eller universitet/høgskoler. Skolen skal også selv innhente nødvendig spisskompetanse for å oppdatere trenerne innen aktuelle idrettsfaglige emner.

4.3. Skolen har ansvar for at elevene får tett oppfølging fra trener(e).

Trenere skal ha tydelige ansvarsoppgaver og gis gode rammebetingelser til å praktisere trenergjerningen. Ved skoler der ansvaret for elevens idrettslige utvikling er delt med andre, skal skolene ha et formalisert samarbeid med trenere i elevens øvrige idrettsmiljø (f.eks. klubb, krets, landslag). I slike tilfeller skal roller og ansvar for oppfølging av elevens idrettslige utvikling framgå tydelig og dokumenteres i skriftlige avtaler.

Skolen skal ha egne kriterier for trenertetthet. Skolene skal ha et mål om +/- 10 utøvere per trener avhengig av idrettens egenart.

5. Treningssamlinger

5.1. Elevene kan få tilbud om spesielle treningssamlinger med høy treningsmengde og kvalitet.

Treningssamlinger skal være et middel i langsiktig idrettslig utvikling og ikke være et mål i seg selv. - Skolen kan selv arrangere samlinger eller gjøre dette i samarbeid med elevenes øvrige treningsmiljø. - Treningssamlinger skal uansett samordnes med elevenes øvrige idrettsmiljø og fremkomme i elevenes årsplan for å sikre at den idrettslige utvikling skjer innenfor en hensiktsmessig helhetlig totalbelastning. Samlinger i utlandet kan gjennomføres dersom dette er nødvendig for å tilfredsstille krav til kvalitet i forhold til det utviklingsnivå elevene befinner seg på eller for å møte utfordringer som en ikke kan finne i Norge. Treningssamlingenes hyppighet, organisering og innhold må vurderes opp mot det en kan forvente at elevene møter senere etter avsluttet skolegang.

6. Anlegg og andre rammebetingelser for trening

6.1. Det skal være gode anlegg og treningsmuligheter, korte avstander og god transport.

Skolen må kunne dokumentere gode anleggs- og treningsmuligheter for de aktuelle spesialidrettsaktiviteter og sørge for at det finnes god transport mellom skole og treningsanlegg. Skolen skal også etterstrebe at det er kort avstand mellom elevboliger og skole.

7. Kunnskap om toppidrettens verdigrunnlag

7.1. Skolen skal praktisere toppidrettens verdigrunnlag.

Skolen skal ha en plan for formidling av kunnskap til elever, trenere og lærere om toppidrettens grunnleggende filosofi. En skal kunne vise til systematisk holdningsarbeid som underbygger den adferd som toppidrettssatsing krever og som tilfredsstiller norsk idretts grunnverdier.

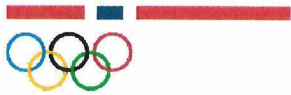
Skolen har spesielt ansvar for å gjennomføre spesielle tiltak som øker elevenes kunnskap om antidopingarbeidet, problematisk spiseadferd og vektregulering.

8. Støttefunksjoner

8.1. Skolen har helhetlig ansvar for elevenes utvikling

Skolen må dokumentere hvordan den følger opp elevene på sentrale områder utover trening og skole, som er av betydning for utviklingen på veien til toppidrett. Dette gjelder elevenes forhold til helse, hygiene, restitusjon, ernæring, og sosial tilpasning. Skolen skal kunne vise til

NORGE

Olympiatoppen

tiltak som kvalitetssikrer boforhold og andre trivselsfremmende faktorer for borteboende elever. Skolen skal vise balanse mellom tilrettelegging, hjelp og sørvis på den ene siden og utvikling av selvstendige mennesker med ansvar for egen utvikling på den andre siden.

9. Veiledning om "veien videre"

9.1. Skolen har ansvar for at elevene får karriereveiledning.

Skolen skal ha planer for gjennomføring av systematisk karriereveiledning for elever på alle trinn. Det skal legges spesiell vekt på å informere om muligheter for å kombinere videre utvikling mot toppidrett med annen karriere, førstegangstjeneste og annet.

10. Resultater

10.1. Resultatutvikling over tid

Skolen skal utarbeide system for hvordan en kan følge elevers idrettslige utvikling etter endt skolegang.

NIF/Olympiatoppen
Oslo, 17.juni 2019

Arkivsak-dok. 201862241-3
Saksbehandler John Evjenth

Saksgang	Møtedato	Utvalgssaksnr
Hovedutvalg for utdanning	14.11.2018	81/18
Yrkesopplæringsnemnda	08.11.2018	

Spisset toppidrett - kvalitet og innhold.

Fylkesrådmannens innstilling:

Hovedutvalg for utdanning vedtar:

1. at ungdommer som er en del av spisset toppidrett eller holder tilsvarende idrettslig nivå, får rett til et fjerde opplæringsår dersom de har behov for det, for å kombinere satsingen på utdanning og idrett. Dette gjelder elever på både yrkesfaglige og studieforberevende utdanningsprogrammer.
2. at skolen får tildelt 50 prosent av en elevsats for elever på et fjerde opplæringsår, dersom antall elever overstiger åtte.
3. at målsetningen for spisset toppidrett er at Trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.
4. at fylkesrådmannen kommer tilbake med en sak som beskriver økonomiske og organisatoriske konsekvenser av å nå målsetningen herunder tiltak for utøvere på yrkesfaglige utdanningsprogram.

Vedlegg:

Nummererte vedlegg som følger saken:

1. Idrettspolitisk manifest.
2. Reviderte kvalitetskrav.
3. Forslag til roller.
4. Forslag til årshjul for samarbeidet.

Andre refererte dokumenter i saken:

Sammendrag

I saken blir ambisjonen for spisset toppidrett drøftet. Kvalitetskrav for ordningen og innhold i roller blir beskrevet. Ordningen med forlenget opplæringstid blir drøftet. Det legges fram forslag for finansiering av fastsettelse av plantall for et fjerde opplæringsår.

I saken i 2019 vil tildeling for per gruppe spisset toppidrett bli lagt fram for avgjørelse. Hvilke idretter fylkeskommunen skal satse på og lokalisering av dem vil bli lagt fram. Det vil bli konkludert i forhold til roller, kvalitetskrav og system for oppfølging av spisset toppidrett.

Bakgrunn:

Sak 119/18: Økonomiplanen for 2019 – 2020, utfordringsdokumentet:

«Seks av de videregående skolene har i dag ett eller flere tilbud innenfor spisset toppidrett. Dette er tilbud som trenger en gjennomgang for å undersøke kommunikasjon og samarbeid med Olympiatoppen, kvalitetskriterier og optimalt omfang av tilbudet. Utredningen vil være ferdig høsten 2018, og behandles politisk i Fylkestinget i desember.»

Faktiske opplysninger:

I idrettspolitisk manifest fra 2006 forpliktet fylkeskommunene og idretten seg til å utvikle gode ordninger for ungdom som ønsket å satse på idrett, jf. vedlegg 1. Mottoet var «Flest i bredden – best i toppen»

Ordningen med spisset toppidrett ble vedtatt opprettet i 2007, jf. fylkestingssak 7/2007 i Sør - Trøndelag og fylkesrådssak 08/201 i Nord - Trøndelag.

Det framgår av utsnittet fra Olympiatoppens utredning fra 2007, gjengitt nedenfor, at ordning fra oppstarten av var en Trøndersk modell. Fokuset var og er på en optimal kombinasjon av opplæring og idrettslig utvikling.

Norsk idrett har som et av sine mål «å sikre dagens og framtidens toppidrettsutøvere muligheten til å kunne kombinere toppidrettsutvikling med utdanning». Dette er ett av fundamentene som den norske toppidrettskulturen bygger på: En helhetlig utvikling av mennesket gagnar både individets personlige og idrettslige utvikling og samfunnet generelt.....

Innføring av spisset toppidrettstilbud ved enkelte videregående skoler er et avgjørende element for å optimalisere tilretteleggingen av videregående skolegang samtidig med en systematisk og strukturert toppidrettsfaglig utvikling. Tilbudet ved disse skolene er unikt og skal skille seg ut fra tilbudet ved ordinære videregående skoler som også legger til rette for denne kombinasjonen.

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

Skoler som tilbyr spisset toppidrettstilbud må derfor tilfredsstille de kriterier som norsk toppidrett anser for å være nødvendige for å utvikle unge utøvere mot internasjonalt toppidrettsnivå. Kvalitetskravene for Nord- og Sør Trøndelag fylkeskommune er utarbeidet med utgangspunkt i de sentrale kvalitetskravene for skoler med toppidrettsfagssats utviklet av Olympiatoppen sentralt og i NIF (juni, 2005).

Ambisjonsnivå for Trøndermodellen:

Trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Trøndermodell har som delmål:

- ... gir elever best mulig tilrettelegging for å nå sine mål som framtidige toppidrettsutøvere
- ... legger samtidig til rette for å lykkes optimalt med utdanning
- ... skal være et fullgodt alternativ til private aktører i vgs

Spisset toppidrett i offentlige skoler skal være tilgjengelig for flere unge utøvere, uavhengig av foresattes ressurser.

Virkemidlene for å sikre kvaliteten på opplæringen:

- Samarbeid – skole og idrett.
- Kvalitetskravene.
- Oppfølging fra skoleeier og Olympiatoppen.
- Opplæring over lengre tid og tilrettelegging av opplæringen for utøverne.
- Tildeling til ekstra oppfølging av utøverne og ansettelse av trenere.
- Samarbeidsavtale mellom Olympiatoppen og fylkeskommunen.

Spisset toppidretter – fordeling på skoler:

Skole	Tilbud 1	Tilbud 2	Tilbud 3	Tilbud 4	Tilbud 5
Heimdal	Håndball	Hopp	Kombinert	Langrenn	Orientering
Oppdal	Alpint				
Melhus	Sykkel				
Meråker	Langrenn	Skiskyting			
Steinkjer	Langrenn	Friidrett			
Strinda	Friidrett	Ishockey	Kvinnefotball		

Det er for tiden 14 idretter innenfor spisset kategorien. I tillegg er det et samarbeid med RBK som bygger på de samme prinsippene innenfor herrefotball. Ved Heimdal videregående skole er det egne grupper for herrer og damer på Håndball og langrenn.

Spisset toppidrett forlenget tid til opplæring:

Det normale for Trøndelagsfylkene var at ungdommer på spisset toppidrett ikke utløser ekstra antall elevplasser på idrettsfag ved skolene.

Unntakene er Meråker videregående skolen som får betalt for 15 ekstra elever, Strinda videregående skolen som får betalt 40 prosent av kostnadene for en gruppe på 30 elever og Heimdal vgs som betalt 40 prosent av kostnaden for en gruppe på 60 elever. Ut skoleåret 2018 – 2019 får skolene tildelt plasser ut fra ressurstilodelingsmodellene i de gamle fylkene.

Ungdommer som velger yrkesfaglige utdanningsprogrammer og er utøvere innenfor spisset toppidrett har hatt tilrettelegging av opplæringen ut fra enkelteleven mer enn et helhetlig system.

Videreutvikling og kvalitetssikring av spisset idrett – prosessen så langt.

Det har i løpet av 2017 og 2018 vært avholdt en rekke møter mellom skoleeier, Olympiatoppen og skolene. Det har i løpet av prosessen kommet fram behov for å definere roller til aktørene i spissetoppidrett, jf. vedlegg 3 og systematisere tidspunkter for samhandlingen, jf. vedlegg 4. Kvalitetskravene for spisset toppidrett er revidert, jf. vedlegg 2. Det er startet et arbeid med å forankre idrettens rolle. Den 20. september møttes skolene, Olympiatoppen, skoleeier og idrettens organisasjon for å diskutere utfordringer og muligheter knyttet til spisset toppidrett.

Utfordringen for å opprettholde Trøndelags posisjon som ledende aktør

Fylkesrådmannen har bedt Olympiatoppen komme med en vurdering av hvordan Trøndermodellen står seg i forhold til tilbudene ved friskole/private skole. Deres vurdering er gjengitt nedenfor:

«OLTMN sin vurdering av tilbudene på spisset toppidrett, er at vi er veldig konkurransedyktige i de idrettene der idretten og skolen er helintegrert, som for eksempel Trønderhopp. Her er det et sportslig utvalg og en sportslig leder som ivaretar rollen som sportsjef ved NTG har. I en del andre tilbud som ikke er organisert slik, er vi ikke like konkurransedyktige. På flere av skolene har avdelingslederne mange flere oppgaver enn spisset toppidrett, og har således ikke kapasitet til å følge opp trenerne like tett som en sportssjef ved NTG har. Det er også variasjon i toppidrettskompetansen til avdelingslederne ved de offentlige skolene. Summen av disse faktorene gjør at avdelingsleder har begrenset innsikt i kvaliteten på eget tilbud, og er dermed ikke i posisjon til å påvirke kvaliteten på tilbudene i like stor grad. En annen fordel som NTG har, er at skolens filosofi og strategi er bygd opp etter å få frem toppidrettsutøvere, slik at prioriteringene som lederne gjør på skolene alltid kan begrunnes med utøverutvikling. Det innebærer blant annet ansettelse av håndplukkede fellesfaglærere som forstår satsing på toppidrett, tilrettelegging for alternativt undervisningsopplegg ved mye fravær og tilrettelegging av timeplan. Dette gjøres også til en viss grad i Trøndelag, om ikke like systematisk.»

I tillegg er det en økende profesjonalisering av innsatsen fra idretten på Østlandet. Det gjelder både trenere og støtteapparat.

Innkomne uttalelser:

Gruppearbeidene den 20. september:

- Tettere samarbeid mellom skole og idretten.
- Trener på skole og i idretten bør være den samme/samarbeide tett.
- Få på plass gode tilbud for elever/lærlinger på yrkesfag.
- Bedre ressurstilgang/rammebetingelser.
- Nærskoleprinsippet og idrett.
- Passer ordningen for lagidretter?

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

- Ett team/lag for alle spisset idrettene?
- Tilrettelegge opplæringen over flere år.

- Rektormøtet 24. oktober
- Forståelse for at ordningen med fjerde år må være lik i Trøndelag.
- Behov for bedre modeller på yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Heimdal videregående skole – 31. oktober:

«Vi mener innstillingen som foreligger fra skoleeier vil være en stor endring for idrettstilbudet ved Heimdal vgs. Den fireårige modellen for alle idrettselever har, etter vårt syn, vært en av de viktigste suksessfaktorene for gode resultater oppnådd av idrettselver ved skolen her i mange år. Modellen er utviklet i tett samarbeid med skoleeier, og er en viktig del av satsingen på kombinasjonen toppidrett og utdanning i den offentlige videregående skolen»

Drøftinger:

Hva skal ambisjonsnivået for spisset toppidrett være?

I idrettspolitisk manifest fra 2006 var målsetningen for idretten «Flest i bredden – best i toppen». Dersom målsetningen om å «være best i topp» skal videreføres, så må det settes i verk tiltak både i forhold til innretningen av den idrettslige satsingen og organisering av opplæringen. Spisset toppidrett ble opprettet som et tiltak for å nå målsetningen om å være «best i toppen». Det forspranget ordningen gav Trøndersk idrett er tatt igjen, og til dels forbigått av andre aktører.

Dersom fortrinnet skal reetableres så bør målsetningen være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Hvilke tiltak kan iverksettes for å heve kvaliteten?

Det har vært jobbet med ytterlige forbedringer av kommunikasjon og avklaringer av krav og forventninger. Denne prosessen har vært krevende men har også bidratt til mer lik forståelse av utfordringer og behovet for nye tiltak. Definisjon av roller og kvalitetskrav er nært avsluttet. Det gjenstår prosesser knyttet til idrettens rolle om muligheter til å bidra med ressurser inn i samarbeidet. Det er nødvendig med flere runder for å få avklart idrettens rolle i arbeidet og bidrag i form av ressurser. For enkelte idretter er den nødvendige koblingen mellom idrett og opplæring på plass, men ikke for alle.

Møtestrukturer og oppfølging er beskrevet i årshjulet. Det mangler kontaktpunkter mellom fylkeskommunen og idretten. Med idretten forstås her idrettskretsen, skikretsen/særkretsene eller tilsvarende organisasjoner. Møtetidspunktene skal tilpasses øvrige kontaktpunkter fylkeskommunen har med idretten. Det er behov for en relativt høy møtehyppighet fordi det er store utskiftninger både i idretten og på skolene. Møtene er arenaer for avklaring og oppdatering.

Klargjøring av kvalitetskrav er på plass. Det kreves kun en avklaring fra deler av idretten om de har muligheten til å bidra i som beskrevet i kvalitetskravene.

Rollene til aktørene er for det meste avklart.

Den foreslåtte trenerrollen forutsetter at det ved framtidige ansettelser foretas en innplassering i kapittel 5 på en rådgiverkode og ikke innplasseres som lærere. Trenere forutsettes å kunne følge opp utøverne på kveldstid og i helgene. Dette er

arbeidstidspunkter som ikke er en normal del av en læreres arbeidsår. Det er en svært krevende rolle som det er utfordrende å inneha over flere år. Det kan være aktuelt å beholde en del av ressursen til spisset toppidrett som en lærerressurs for å sikre kontinuitet og koordinering mellom skole og idrett. Saken skal tas videre opp mot de ansatte organisasjoner.

Olympiatoppen har angitt kostnaden ved en tettere oppfølging av trenere og derigjennom utøverne. Det er foreslått ulike alternativer for oppfølgingen:

- Alternativ I: alle idrettene følges opp likt.
- Alternativ II: ekstra oppfølging av medaljeidrettene.

Olympiatoppen har innspill til ulike måter å dimensjonere spisset satsing. Spisset toppidrett i Trøndelag er i hovedsak summen av de skolene og idrettene som var omfattet av ordningen før sammenslåingen av de to fylkene. Om dette er en optimal organisering vil fylkesrådmannen komme tilbake til i neste sak.

Det er en viktig premisse for fylkesrådmannen at idretten støtter opp om spisset toppidrett. For å få en god og sammenhengende satsing så må idretten stille med trener - og støtteressurser for gjennomføring av samlinger og treninger. Utøverne må oppleve at trening og oppfølging henger sammen i opplæring og trening hele året.

Hvilke idretter skal det satse på og hvor?

Idretten må gis tid til å behandle i sine demokratiske valgte organer om og i hvilket omfang de kan bidra til spisset toppidrett. Denne prosessen ble startet i september og er ikke avsluttet. Det er en forutsetning for fordelingen av midler til skolene og enkeltidretten at dette er på avgjort i forkant. Inntil videre får skolene tildeling etter kriteriene som gjelder for skoleåret 2018 – 2019.

Hvem har behov for å få opplæring over lengre tid?

I dialog med skolene og idretten er det klart at utøvere på spisset toppidrett eller utøvere som holder tilsvarende idrettslig nivå, kan ha behov for lengre opplæringstid for å kunne kombinere satsing på idrett og utdanning. Det avgjørende er at den samlede belastningen for utøveren i opplæring og trening utformes slik at utøveren kan prestere både i idretten og på skolen.

Utøvere som går ut av spisset toppidrett for å satse fullt ut på opplæring bør behandles som alle andre elever i forhold til lengden på opplæringstiden. Det er ikke ønskelig å legge til rette for å gi lengre tid fordi utøverne skal kunne ta flere fag eller oppnå bedre karakterer enn andre elever. Det vil gi dem en urettmessig fordel ved opptak til høyere utdanning. Lengre tid til opplæring skal være en kompensasjon for at utøverne må bruke mer tid på kombinasjon av trening og opplæring enn andre elever, og dermed ikke får tatt ut sitt potensiale. Dette gjelder utøvere både på yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogrammer.

Det er i Trøndelag tre skoler som får tilskudd til å gi ungdommer et fjerde år. Det har vært gitt ulik dekning av merkostnader ved å gi et fjerde år. Merkostnadene oppstår fordi skolene må dele faggrupper for å gi ungdommene et fjerde opplæringsår.

Det er først og fremst skoler med flere spisset idretter som kan ha behov for deling. Det skal normalt ikke være mer enn åtte ungdommer i en spisset gruppe fordelt over tre årstrinn. Det gir normalt to til tre elever per årstrinn. Behovet for deling oppstår dersom

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

skolen har mange utøvere som skal ha et fjerde år, eller kan de innplasseres i eksisterende faggrupper.

I Trøndelag bør det være lik praksis for dekning av merkostnader knyttet til gruppedelinger. Det kan være naturlig å gi 50 prosent av elevsatsen for antall utøvere som får et fjerde år, men det forutsettes at skolen har minst åtte utøvere. Elever som i dag går på Vg1 får fullføre fireårige løp i samsvar med praksisen som gjaldt da de ble tatt inn skoleåret 2018 – 2019. Dette vil være en overgang for skoler som har gitt ett fjerde år til alle elevene ved skolen. Den nye ordningen vil ikke berøre elever som går på idrettsfag i dag, kun elever som tas inn fra og med skoleåret 2019 – 2020. Økonomisk vil dette ikke få effekt for skolen før om tre skoleår. Eleven må velge om de skal fortsette med idretten mellom andre og tredje året på idrettsfag og ikke på første året.

Det utarbeides gode løsninger for enkeltutøvere på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Det er imidlertid kun skoledelen av opplæringen hvor dette er ivarettatt. I den bedriftsbaserte delen av opplæringen og overgangen til opplæring i bedrift mangler en helhetlig modell for kombinasjonen spisset toppidrett og opplæring. Fylkesrådmannen ønsker å utvikle løsninger som bedre ivaretar kombinasjonen av opplæring og idrett i yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Dette for å sikre like muligheter for alle ungdommer som ønsker å kombinere opplæring og satsing på idrett. Den første delen av systemet er å få på plass retten til utvidet tid til opplæring. De aller fleste utøverne vil tjene på arbeidet basert på utdanningen de får og ikke på idretten. Og selv om de skulle tjene på utøvelsen av idretten så er det kun for en kortere periode i livet.

Fylkesrådmannens konklusjon:

Det er behov for formalisering av ungdommenes rettigheter i forhold til et fjerde opplæringsår. Det kan utløse økte kostnader for skolene som bør kompenseres. Det gjenstår avklaringer i forhold til idrettens rolle og ambisjoner før dimensjonering og lokalisering og ytterligere kvalitetshevingstiltak kan igangsettes.

Kvalitetskrav for spisset toppidrett

Inntak

1. Spisset toppidrett skal være åpne for kvalifiserte utøvere fra Trøndelag. Landsdekkende tilbud og landslinjetilbud innenfor spisset toppidrett er åpne for kvalifiserte utøvere fra hele landet.
2. Uttaket til spissa toppidrett gjøres av den enkelte skole, i overensstemmelse med idretten og OLT. Uttaket baseres på sportslig potensial og en helhetlig vurdering. Talentveilederen som er utarbeidet for spisset toppidrett brukes som mal for idrettslige kriterier.

Organisering og tilrettelegging på skolen

3. Skolen med spisset toppidrett skal tilby en tilpasset videregående opplæring, for eksempel lengre tid i videregående opplæring.
4. Skolen skal ha lærere/trenere med forståelse for og innsikt i den totalbelastning satsning mot en framtidig toppidrettskarriere medfører for utøveren/eleven. Lærer/trener-staben skal være interessert i toppidrettslig utvikling, være innstilt på nødvendig fleksibilitet i opplæringen og sørge for optimal fordeling mellom idrettslig belastning og skolebelastning.
5. Skolen skal ha lærere/trenere med spisskompetanse innenfor de spissa idrettene ved skolen. Skolen skal sende lærere/trenerne på nødvendige etter- og videreutdanningstiltak.

Organisering og ansvar

6. Idretten, representert ved klubb, team eller særkrets/forbund, skal ha et tydelig eierskap i satsningsmodellen og bidra med økonomiske ressurser for å sikre en helhetlig organisering. En helhetlig organisering innebærer tett samarbeid mellom klubb, team og/eller særkrets/forbund. Skolen skal være utgangspunktet for denne organiseringen.

Kommentar fra OLT: Bakgrunnen for at det skal være en helhetlig organisering, er at utøvernes utvikling skal sikres på hovedområdene daglig treningskvalitet, relasjoner i teamet og konkurranseoppfølging. For å få til det er det avgjørende at satsingen skal være fundamentert i idrettsmiljøet, slik at utøvernes langsiktige utvikling blir ivaretatt. Idretten må selv være en pådriver og ha tro på spisset toppidrettsmodellen for at den skal bli en suksess.

7. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for å organisere en tilnærmet 100 % trenerressurs. Antall utøvere skal normalt ikke overstige åtte. Skolen bør gjøre avtale med idretten for å sikre treneroppfølging gjennom trenerkontrakter.
8. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for helhetlig oppfølging av eleven/utøveren på arenaene utdanning og idrett om fysiske, psykiske og sosiale forhold.

Prestasjonskultur

9. Skolen og sportslig leder må begrunne uttak av utøvere på bakgrunn av talentveilederen. Skolen og sportslig leder må synliggjøre at utøverne som blir tatt ut på spisset toppidrett skal

ha et potensial til å bli toppidrettsutøvere i sin idrett, og må kunne dokumentere resultatutvikling over tid.

10. Skolens ledelse og sportslig leder skal sørge for at trenerne i spisset toppidrett jobber aktivt med kulturutvikling i den enkelte idrett. Skolens trenere skal skape en toppidrettskultur i den spesialidretten hvor skolen tilbyr spisset toppidrettstilbud. Trenerne skal også sørge for en helhetlig oppfølging av den enkelte elev. De må tilby elevene det treningsopplegget i spesialidretten som er nødvendig for å nå et fremtidig høyt internasjonalt nivå.

Kommentar: Helhetlig oppfølging på veien mot toppidrett betyr at både trener og utøver er involvert i alle prosesser knyttet til utøvers prestasjonsutvikling, og at trener og utøver er omforent når det gjelder mål, arbeidskrav, kapasitetsprofil, treningsplanlegging på lang og kort sikt, mentale, fysiske og tekniske treningsstrategier, evalueringer underveis, kartlegginger og justeringer av utstyr. Trener skal være en pådriver i disse prosessene, og i et pedagogisk perspektiv lære utøverne å forstå sammenhengen mellom disse prosessene og toppidrettsutvikling. Dette innebærer jevnlig kontakt og oppfølging gjennom hele året.

Anlegg

11. Fylkeskommunen må kunne tilby gode anleggs- og treningsmuligheter for de aktuelle spesialidrettene hvor skolen tilbyr spisset toppidrett. Der det er nødvendig må skolen sørge for transport mellom skole og treningsanlegg.

Oppfølging av Trøndermodellen

12. Skoler som har spisset toppidrett har en prøveperiode på 1 år og blir deretter kontinuerlig vurdert i forhold til gjeldende kvalitetskrav. Fylkeskommunen og skoler med spisset toppidrett som ikke tilfredstiller kravene, skal ha tilbakemelding fra Olympiatoppen hvilke kvalitetskrav som ikke er innfridd. Fylkeskommunen og skolen vil bli gitt en prøveperiode på 1 år for å innfri kvalitetskravene. Et bortfall av spisset toppidrett vil bli gitt i 1. termin i skoleåret før endring av status.
13. Toppidrettsutvalget for videregående opplæring fremmer forslag til prioriteringer/endringer. Toppidrettsvalget for videregående opplæring skal bestå av minimum en sentral person fra Trøndelag fylkeskommunen og Olympiatoppen Midt Norge.
14. Olympiatoppen har ansvar for å gjennomføre et minimum to årlige evalueringsmøter med skoler som blir valgt for å tilby spisset toppidrett. Idrettens generelle idrettslige aktivitet og belastning er avgjørende for tidspunkt for slike møter (før og etter sesong). Olympiatoppen skal også sørge for å etablere møteplasser på tvers av idretter for å lære av hverandre.

Rollefordeling – Spisset toppidrett i Trøndelag

Rolle
Olympiatoppen <ol style="list-style-type: none">1. Olympiatoppen skal være en rådgiver og pådriver for idretten, skolene og skoleeier i utviklingen av ordningen spisset toppidrett for helhetlige utviklingsløp i idretten.2. Olympiatoppen skal gi skoleeier råd om hvilke idretter som bør omfattes av ordningen spisset toppidrett.3. Olympiatoppen skal bidra til erfaringsspredning og forskning knyttet til idrett, trening, kosthold og restitusjon.4. Har et faglig oppfølgingsansvar av trenerne med et langt større omfang enn tidligere. Herav utviklingstrapp for både trenere og utøvere i et systematisk utviklingsprogram.
Skolen <ol style="list-style-type: none">1. Skolen skal bygge kultur for spisset toppidrett, og sikre høy kvalitet på opplæringen ved egen skole.2. Skolen skal rekruttere «riktige» trenere/lærere i samråd med Olympiatoppen.3. Skolen skal samarbeide med Olympiatoppen, idretten, andre skoler og skoleeier om å videreutvikle spisset tilbud.4. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling, kulturbygging og kontinuitet.
Skoleeier <ol style="list-style-type: none">1. Skoleeier skal i samråd med OLTMN beslutte strategi for og satsinger knyttet til idrett herunder spisset toppidrett.2. Skoleeier skal i samråd med OLTMN beslutte hvilke idretter som skal inngå i spisset toppidrett.3. Skoleeier har ansvaret for forsvarlig ressurstilgang til skolene og Olympiatoppen basert på samarbeidsavtalen.4. Skoleeier skal bidra med arenaer for dialog mellom partene.5. Skoleeier skal legge til rette for tilpassede opplæringsløp og utvidede rettigheter for ungdommene ved behov.

Idretten

1. Idretten skal ha et aktivt eierforhold til den enkelte spissede idretten.
2. Idretten skal bidra med trenerressurser og samarbeide om utøverens helhetlige belastning som utøver og elev.
3. Idretten har ansvaret for å organisere betaling for utstyr, trenere og reiser som ikke er en del av opplæringen. Oppgaven kan utføres av andre.
4. Idretten har et ansvar, i samarbeid med skolen, for å sikre tett oppfølging av elever for mestring sosialt, mentalt, idrettslig og skolefaglig (jfr formålsparagrafen) gjennom bruk av utviklingstrapper

Dette innebærer sikring av:

- Daglig treningskvalitet
 - Gode relasjoner i teamene
 - Optimal konkurransegjennomføring
5. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling og kulturbygging.

Trener/lærer

1. Treneren/lærer skal være pådriver og koordinator for å sikre høy kvalitet på skole- og treningsarbeidet ved egen skole.
2. Trenere/lærere skal være kjent med de kravene idretten og Olympiatoppen stiller til utøverne.
3. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling og kulturbygging.
4. Det er treners oppgave å sørge for et godt samarbeid mellom spissatiltak og idretten, hvis dette ikke er samme person.

“Flest i bredden- best i toppen” Idrettspolitisk manifest for Trøndelag

I Vi vet at fysisk aktivitet i 30 - 60 minutter daglig, for voksne og barn, har stor betydning for den enkeltes helse og trivsel

Derfor vil vi- gjennom samarbeid med kommuner, skole, arbeidsliv og idrettslag søke å stimulere til at alle uansett funksjonsevne, alder eller ambisjon får gode idretts- og aktivitets tilbud. Vi vil jobbe målrettet for økt bevissthet og kunnskap omkring sammenhengen mellom fysisk aktivitet og god helse.

II Vi vet at foreldre, trenere og tillitsvalgte har stor betydning for barn og unges muligheter til fysisk aktivitet og mestringsglede

Derfor vil vi- arbeide for økt status av frivillig innsats ved bl.a å støtte etableringen av en trøndersk ildsjelpris. Idrettskretsene vil arbeide for å forenkle frivillighetsarbeidet i idrettslagene gjennom å utvikle enkle og gode administrative systemer og bidra til økt kompetanse for foreldre, trenere og tillitsvalgte.

III Vi vet at tilgangen til gode idretts- og friluftsanlegg har stor betydning for barn og unges oppvekstvilkår

Derfor vil vi- arbeide for å redusere idrettens avgifter knyttet til utbygging og bruk av idrettsanlegg. Vi vil gjennom veiledning og gode eksempler sikre arealer i kommunene for fysisk aktivitet ute og inne, i boområder, idrettsanlegg, friområder, skolens uteområder og på skoleveien. Vi vil bidra til å øke utbyggings-takten av gode fremtids-rettede idrettsanlegg ved kompetanseheving, veiledning og koordinering mellom idretter og over kommune- og fylkesgrenser.

IV Vi vet at store arrangement utløser anleggsutbygging, frivillighet og rekruttering, samhold og identitet

Derfor vil vi- arbeide for at kompetanse-nettverket ”Trøndelag 2008” videreutvikles og videreføres for samordning og innsalg av store arrangement. Vi vil bidra med kompetanse og annen støtte for å få flere store idrettsarrangement til regionen, herunder OL, VM, EM, NM og World-cup. Vi vil bidra til at barn og unge får positive opplevelser på idrettsbanen der aktivitetsverdiene glede, fellesskap, helse og ærlighet skal prege arrangementene.

V Vi vet at toppidrettsutøvere og sunne vinnerkulturer skapes gjennom samhandling mellom idrettslag, kretser/forbund, idrettslinjer og olympiatoppen

Derfor vil vi vi- arbeide for å sikre regionen gode idrettslinjer og landslinjer ved de videregående skolene for ungdom som ønsker å utvikle seg innen idrett. Vi vil i samarbeid med særrettene og olympiatoppen legge til rette for en sunn og positiv utvikling av toppidretten ved kompetanseheving og gode strukturer.

VI Vi vet at Trøndelag har en sentral plass og rolle i norsk og internasjonal idrett

Økt samarbeid og samhandling på tvers av sektorer, kommune og fylkesgrenser vil være avgjørende når vi nå skal styrke og videreutvikle trønderidretten slik at vi innfrir vår ambisjon ”Flest i bredden – best i toppen”. Ansvar for en videre utvikling av idrettsbevegelsen i Trøndelag ligger både i det offentlige og i idretten. Som en følge av manifestet vil vi utvikle gode tiltaksplaner for konkretisering og ytterligere forpliktelse. Idrettens verdier – glede, fellesskap, helse og ærlighet – skal være førende for arbeidet med å utvikle trønderidretten. Sammen skal vi gjøre hverandre gode og være grensesprengende - både i forhold til å få med flest i bredden – og å være best i toppen.

Trøndelag 18. desember 2006

Svein Myhr
.....
Nord-Trøndelag idrettskrets
Svein Myhr

Kjell Dahle
.....
Sør-Trøndelag idrettskrets
Kjell Dahle

Rita Ottervik
.....
Trondheim kommune
Rita Ottervik

Alf Daniel Moen
.....
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Alf Daniel Moen

Tore O. Sandvik
.....
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Tore O. Sandvik

Versjon: 2
Dato: 13.05.22

TOPPIDRETT NORDVEST

Toppidrettplan for VGS i Møre og Romsdal

Godkjent av:

1

Produsent: Silje Marita Moen Vedvik

Innholdsfortegnelse:

Innholdsfortegnelse:	2
1. Dokumentinformasjon	3
1.1. Distribusjon	3
1.2. Endringslogg	3
1.3. Referanser	3
1.4. Terminologi	3
2. Organisering	3
2.1. Styringsgruppe	3
2.2. Prosjektgruppe	4
2.3. Referansegruppe	4
3. Bakgrunn og formål	4
3.1. Bakgrunn	4
Virksomhetsplan Møre og Romsdal Idrettskrets 2020-2021	4
Fylkesplan for Møre og Romsdal 2021-2024.	4
3.2 Formål	6
3.3 Prosjektbeskrivelse	6
3.3.1 Utdfordringer	7
3.4 Byen som regional motor	9
4 Prosjektets omfang	9
4.1 Olympiatoppens kvalitetskrav	10
4.2 Krav til den enkelte skole	11
4.3 Rammebetingelser	13
4.3.1 Møre og Romsdal fylkeskommune sitt bidrag	13
4.3.2 Møre og Romsdal idrettskrets sitt bidrag	13
4.3.3 Olympiatoppen sitt bidrag	13
4.3.4 Andre avklaringer	13
5 Mål og resultatkrav	14
5.1 Effektmål	14
5.2 Resultatmål	14
5.3 Suksessfaktorer	14
6 Planer	15
6.1 Hovedaktiviteter	15
6.2 Hovedmilepæler og leveranser	15
7 Usikkerhet	15
8 Vedlegg	16

1. Dokumentinformasjon

1.1. Distribusjon

Dokumentet distribueres til:

1.2. Endringslogg

Versjon	Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent
001	24.01.2022	Opprettelse av utkast	Silje Vedvik
002	15.02.2022	Oppdatering i henhold til møte 10.02	Silje Vedvik

Godkjent av				
Versjon	Navn	Stilling	Enhet	Dato

1.3. Referanser

- Regional planstrategi Møre og Romsdal 2020-2024
 - [Fylkesplan 2021-2024](#)
 - Med underliggende strategi
- [Idretten i Møre og Romsdal Vil og Skal 2020-2024](#)
- [Toppidrettsatsning i Møre og Romsdal](#)

1.4. Terminologi

Begrep / forkortelser	Forklaring
MRFK - U	Møre og Romsdal fylkeskommune - Utdanningsavdelinga
MRFK - K	Møre og Romsdal fylkeskommune - Kulturavdelinga
OLT MN	Olympiatoppen Midt-Norge
MRIK	Møre og Romsdal idrettskrets
HiM	Høgskolen i Molde
Hvo	Høgskolen i Volda

2. Organisering

Politisk styring:

Fylkestinget/ fylkesutvalget, utdanningsutvalget, kultur- og folkehelseutvalget, MRIK.

2.1. Styringsgruppe - Toppidrettsutvalget

Rolle	Organisasjon	Tittel	Navn
Leder	MRIK	Org. sjef	Roar Lervik
Sekretær	Prosjektleder	Prosjektleder	Kjetil Håve
Deltakere	MRFK-K	Fylkeskultursjef	Heidi-Iren Wedlog Olsen
	MRFK-U	Utdanningssjef	Erik Brekken
	HiM	Testkoordinator	Geir Oterhals (?)
	Hvo	Testkoordinator	(?)
	Tingvoll vgs	Studieleder Idrett	Bjørn Rolland

	Helse	Fysioterapeut	Elin Kortner
			Kristian Skorgevik

2.2. Prosjektgruppe

Rolle	Organisasjon	Tittel	Navn
Prosjektleder	MRIK	Plan og utviklingsleder	Kjetil Håve
Prosjektkoordinator	MRIK	Prosjektkoordinator	(?)
Prosjektdeltakere	MRFK – K	Rådgiver fysisk aktivitet	
Prosjektdeltakere	Vgs	Studieleder Idrett	Bjørn Rolland
Prosjektdeltakere	Representant særiddrett	Daglig leder	Stig Aambø

2.3. Referansegruppe

Representanter fra de skolene og idrettene som er representert i prosjektet

- Elever
- Trenere
- Lærere og koordinatore

3. Bakgrunn og formål

3.1. Bakgrunn

Det har kommet mange gode utøvere fra Møre og Romsdal gjennom årene, men mange av disse har tidlig måtte reist fra fylket for å få tilrettelegging opp mot sin satsing på idretten og skolegang. Møre og Romsdal har en utfordring i forhold til ungdom som ønsker å satse på idrett samtidig som de gjennomfører videregående utdanning. Koordinering av tilbud rundt kompetanseheving til trener som følger opp disse utøverne i sine klubbmiljøer, og møteplasser for disse utøverne på tvers av sine idretter er også en utfordring.

Regional planstrategi 2020-2024

Regional planstrategi (RPS) er et felles styringsverktøy for kommune, fylke, stat, næringsliv og frivillighet – for å sammen oppnå ønsket utvikling i fylket vårt.

RPS 2020-2024 for Møre og Romsdal har følgende langsiktige utviklingsmål:

1. Møre og Romsdal skal være et fremskritt fylke på samarbeid
2. Møre og Romsdal skal bli miljøfylke nr. 1
- 3. Møre og Romsdal skal være et attraktivt og mangfoldig fylke der folk velger å bo**
4. Møre og Romsdal skal ha et internasjonalt ledende næringsliv og en innovativ offentlig sektor

En toppidrettssatsning på morgendagens utøvere vil bidra sterkt til utviklingsmål nr. 3.

Fylkesplan for Møre og Romsdal 2021–2024.

Fylkeskommunen legger til grunn at kunst og kultur i ulike former skal være tilgjengelig for alle i fylket, *heile livet*. Fylkeskommunen vil prioritere støtte til tiltak og aktører som bidrar til å gjennomføre regional kulturpolitikk, og tiltak som fremmer samhandling og kompetansedeling mellom aktører i kultursektoren i fylket. Fylkeskommunen vil også samarbeide med institusjoner og organisasjoner om satsing på fordypningstilbud og talentutvikling, og om å få til bedre synergier mellom kulturtilbud til barn og unge.

Fylkesplanen inneholder en rekke resultatmål knyttet til utviklingsmålene funnet i RPS. Prosjektet Toppidrett Nordvest kan være en viktig bidragsyter i fem av disse resultatmålene, hvor tre støttes spesifikt gjennom mål funnet i fylkesstrategien for kultur, frivillig sektor og arenaer.

Aktuelle fylkesplanmål med tilhørende relevante strategimål. **Møre og Romsdal skal:**

- Utvikle et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom offentlige aktører, frivillighet, næringsliv og kulturliv for å følge opp FN sine bærekraftsmål
- Ha nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer god fysisk og psykisk helse, og er prega av tillit, tilhørighet, trygghet og tilgjengelighet
- Ha et utdannings- og kompetansetilbud som møter behova i samfunnet og fører til inkludering, integrering, verdiskaping, nytenking og livslang læring
 - Arbeide for å øke tilbudene om utdanning innen **kulturelle**- og kreative fag på alle nivå
- Ha inkluderende og trygge byer- og tettsteder med særpreg, som tilbyr gode bumiljø og offentlige rom, attraktive arbeidsplasser, et variert kultur- og tjenestetilbud, og miljøvennlig transport
 - Bidra til gode og forutsigbare rammevilkår som sikrer utvikling for den profesjonelle kunst- og kulturformidlinga i Møre og Romsdal
- Ha en kultur og fritidstilbud som er relevant og tilgjengelig for alle, og frivillige lag- og organisasjoner som skaper mangfold og engasjement
 - Støtte tiltak og prosesser for å styrke frivillig sektor sitt arbeide med å rekruttere, utvikle og å beholde de frivillige

Fylkesstrategi for kvalitet i videregående opplæring i Møre og Romsdal 2021-2025:

Fire hovedområder, Læringsmiljø, Læringsresultat, Gjennomføring, Ledelse og profesjonsutvikling.

Prioriterte målsettinger:

- Øka gjennomføring.
- Læringsmiljø som fremmer enda bedre trivsel og læringsutbytte.
- Betre læringsutbytte gjennom aktiv deltaking.
- Betre overganger i opplæringa.
- Videreutvikling av leiing, skoleutvikling og profesjonsfelleskap for læring.

Idretten i Møre og Romsdal Vil og Skal 2020-2024

MRIK jobber med oppgaver og saker av elles interesse for idretten i regionen, og jobber idrettspolitisk mot fylkeskommune og inn mot kommunene med idrettsrådene. Gjennom visjonen «Idrettsglede for alle» har MRIK fokus på **alle** grupper av befolkningen – deriblant elever ved VGS som ønsker drive toppidrett.

Relevante punkter i virksomhetsplanen til MRIK:

Flere med – lenger og Flere nye medaljer som overordnet mål. Fire strategiske satsingsområder: Livslang idrett, Bedre idrettslag, Flere og bedre idrettsanlegg og Bedre toppidrett. Har og et fokus på bærekraft, da med tanke på kortreist idrettsaktivitet. Dette senker terskelen for å delta i aktiviteten, både gjennom kortere reisevei og lavere kostnader med å komme seg til aktiviteten. Samarbeid med andre organisasjoner og det offentlige trekkes også frem som sentralt for å nå planens mål.

MRIK sitt strategiske satsningsområde 'Bedre toppidrett' i gjeldende virksomhetsplan støtter godt opp mot arbeidet med unge talenter mot toppen. Følgende er mål i den regionale strategien som dette prosjektet dekker godt:

- Vi skal arbeide for at morgendagens toppidrettsutøvere skal ha mulighet for å utvikle seg i Møre og Romsdal gjennom
 - Å etablere koordinering ledd for toppidrettssatsing for morgendagens utøvere i fylket
 - Å etablere avtale med Olympiatoppen

Dette prosjektet har også positive ringvirkninger mot livslang idrett, bedre idrettslag og bærekraft ved å heve kompetanse og nivået på idretten her i regionen.

3.2. Formål

Formålet med prosjektet er å gi de unge som ønsker å satse på sin idrett på et høyt nivå et konkurransedyktig tilbud i Møre og Romsdal, slik at de slipper å flytte ut av fylket for å gjennomføre videregående skole.

3.2.1. Konkretisering

Etter endt vgs. skal elevene ha vært igjennom og erfart følgende:

- Hvordan leve som toppidrettsutøver
 - Struktur, livsstil, tankesett
- At man gjennom et tilpasset treningsopplegg opplever at man kan trene mer, mer spesifikt, at man har felles basistreninger og at treningene er balansert i forhold til totalbelastning
- Legge til rette for samlinger og konkurranser, koordinert med idretten man driver, slik at man får øvd på å være med på samlinger og konkurranser, samt sette seg mål og arbeide systematisk mot disse.

Per i dag eksisterer det studiespesialiserende VGS med toppidrett over fire år i fylket. Disse skolene er det enklest å tilrettelegge for med tanke på ønsket gjennomført kompetansekrav som listet ovenfor. Derimot er VGS idrettsfag med toppidrett over tre år er en større utfordring; hvordan klarer elever ved disse linjene å gjennomføre alt som stilles av krav til fag og oppmøte i forhold til toppidrettens egenart? Da spesielt med tanke på restitusjon og forberedelse til samling, konkurranse og lignende. Behovet for tilrettelegging og oppfølging varierer ut fra idrettens egenart. Det har mye å si hvorvidt det er individuell- eller lagidrett, og det ryktes i dag flere ungdommer som unngår å søke toppidrett ved VGS da treningsmuligheten ikke er gode nok.

Nå er det kun to toppidrettslinjer med studiespesialisering i Møre og Romsdal, men syv videregående skoler som tilbyr idrettsfag i Møre og Romsdal. Det bør også vurderes om 4 år er den rette veien å gå, det kan argumenteres for at elever ønsker 'normal' progresjon i utdanningsløpet, sitt samtidig som de satser på idrett, for å bli ferdig med videregående utdanning likt med jevnaldrende.

3.3. Prosjektbeskrivelse

Prosjektets varighet er 2022 – 2026.

Prosjektet er et samarbeid mellom MRFK-U, MRFK-K, MRIK og OLT. Og setter søkelyset på ungdom ved videregående utdanning i Møre og Romsdal, som ønsker å oppnå resultat på høyt nivå innen sin idrett. Det er viktig at tilbudet er i Møre og Romsdal, og at mest mulig av tiltakene blir gjennomført så nære utøverne og skolene som mulig.

I dag har OLT MN ansvaret for tilrettelegging av toppidrettstilbudet i hele Trøndelag, og skal gjennom sitt arbeid gi et målrettet og relevant tilbud til idrettsutøvere i regionen. Det skal stilles krav til den enkelte skole for at de skal få status om toppidrettsskole, og MRIK/OLT skal stå for kvalitetssikringa av denne.

- Samarbeid klubb/skole
- Trenerens tilstedeværelse på dag- og kveldstid
- Tilrettelegging med helsetilbud, testing og kompetanseutvikling

ELEVENS BEHOV

- OLT må bidra med fagkompetanse både på behandling og opptrening ved skade. Utøverne må også være en prioritert gruppe for behandling og opptrening.
- Gode treningsmiljø, med muligheter for samarbeid med andre treningsmiljø både egen idrett og andre idretter.
- Gode fasiliteter
- Samarbeid skole, klubb og andre treningsarenaer. Helhet i tilnærmingen til utøver og idrett.
- Muligheter for eleven selv å tilegne seg kompetanse om bla trening, kosthold og skadeforebygging
- Tydelig prioritering av elever som er på et høyt idrettslig nivå.

SKOLENES BEHOV

- Fagkompetanse innen trening, testing og prestasjonsutvikling
- Tilrettelagte undervisningsopplegg for de som er mye borte fra skolen.
- Kompetanse knyttet til langtidsskadde, både innen behandling og opptrening
- Muligheter for testing i nærheten, skal ikke være nødvendig å dra til Trondheim
- For å kunne gi et fullverdig tilbud trenger skolene tilgang til tilfredsstillende anlegg, helst i nærmiljøet, evt. muligheter for «hospitering» andre steder.
- Det er behov for midler for ansettelse av fulltids trenere, testing, samlinger og utvikling av metoder for alternativt undervisningsopplegg

3.3.1. utfordringer

Hva?	Hvorfor?	Hvordan?	Hvem?
Kompetanse hos trenerne	For å kunne gi utøverne et tilfredsstillende tilbud i Møre og Romsdal må trenerne ha like god eller bedre kompetanse enn de konkurrerende tilbudene i andre fylker.	Utnytte ressurspersoner som allerede er her. Det er også en mulighet å være med å støtte utdanning av trenere med stort potensiale, men som mangler noe kompetanse for å bli topptrenere.	MRIK MRFK (økonomi) OLT
Stort heldagsfravær	Utøvere på toppnivå får stort fravær. Pr nå har man på en del skoler bare mulighet til 10 dager med idrettspermisjon. Kan føre til IV i fag.	Tilpassing av regelverk slik at det er mulig å få flere dager idrettspermisjon. Mer behovsstyrt	Flere vgs i fylket jobber med mulig løsning for dette. Mange har erfaring fra dette. MRFK-U må godkjenne at dette kan være en god løsning
Treningstider for aktuell klubb	Klubber med trening bare i skoletiden kan medføre stort fravær og IV i	Tilpassing av opplæringen i de aktuelle fagene, evt. tilpassing av utdanningsløpet.	Den enkelte skole og aktuelle klubb

	enkeltfag, eller at eleven søker seg til andre steder.		MRFK-U må godkjenne at dette kan være en god løsning
Oppfølging når eleven er borte fra skolen, både faglig, treningsmessig og sosialt	Avhengig av idrett så kan den sportslige oppfølgingen bli noe mangelfull. Faglig oppfølging er nesten fraværende.	Trener følger treningsgruppene også på samlinger. Det må settes av tid på samlinger til skole. Oppfølging av dette må gjennomføres av trener. Det faglige må skje gjennom kontakt med faglærer.	Den enkelte skole og faglærer MRFK-U må godkjenne at dette kan være en god løsning
Manglende alternativ for læring	Stort fravær i hele eller deler av skoleåret.	Alternativt opplegg som nettundervisning, oppgaver og innleveringer.	MRFK – U i samarbeid med skolene.
Mulighet for testing i eget fylke	OLT MN har pr i dag testsenter i Granåsen i Trondheim. Reiseavstand vil føre til at muligheter for hyppig testing ikke er til stede.	Utnytte lokale ressurser som for eksempel Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda. Utvikle testsenter i andre deler av fylke. Testsentrene bør kvalitetssikres av OLT MN.	MRIK, MRFK HiM + Hvo og andre. OLT
Små treningsmiljø	Spesielt knyttet til små idretter som turn, kampsport, sykling med mer, er det få utøvere som er aktive på et høyt nivå. Dette gjør at utøverne i disse idrettene ofte må trene alene.	Lage basistreningsgrupper hvor ulike idretter trener sammen. Skaffe mulighet for «hospitering» i større treningsmiljø som i Oslo og Trondheim.	MRIK, klubber og skolene
Økonomi	Tiltakene som skal til for at elevene som er aktuelle for spisset toppidrett krever god økonomi for å kunne realiseres.	Spleiselag mellom de ulike aktørene. Se på muligheter for eksterne sponsorer. Få plass et fond.	MRFK MRIK MRIK må også jobbe for å skaffe ekstern finansiering ved siden av for eksempel rammetilskudd fra MRFK - K
Anlegg	For at elevene skal kunne satse er det behov for anlegg av høy kvalitet. Spesialanlegg som turnhaller, kampsport haller er eksempler på anlegg vi har lite av i Møre og Romsdal. Naturlige utfordringer som snø skaper også utfordringer. Få nok treningstid på eksiterende anlegg.	Gjennomgang av hvilke behov man har knyttet til satsingen. Anleggsbehovet må resultere i gode planer for anleggsutvikling og spillemiddelsøknader. Behovet for anlegg som dukker opp må prioriteres av de kommunene som har vgs med toppidrettelever.	MRFK – K, kommunene og skolene. MRFK/ kommunene – prioriterer i forhold til spillemidlene
Elever med langtidsskade	Hvordan elever med langtidsskade skal følges opp er en utfordring. For den aktuelle gruppen er det	OLT og lokalt helseteam må bidra med fagkompetanse både på behandling og opptrening. Utøverne må også være en	TINV helseteam i samarbeid med den enkelte skole og elev

	spesielt viktig med best mulig oppfølging, slik at utøverne får mulighet til å fortsatt satse på idretten sin.	prioritert gruppe for behandling og opptrening.	
Definering av nivå	Variere fra idrett til idrett. Det er heller ikke lov i følge opplæringsloven å legge inn karakterer på idrettslig nivå før VG1 (opptak)	Må defineres ut fra idrettslig nivå og motivasjon. Muligheter ut fra klubb, kompetanse og miljø.	OLT og Særidrettene
Elever som slutter med idretten på toppnivå	Pga. av skade eller manglende motivasjon vil det være elever som slutter. De kan da mangle sosialt miljø utenfor idretten.	Elevene bør gå i vanlige klasser og ikke egne idrettsklasser, dette vil i større grad føre til at de har et nettverk også i hverdagen utenfor idretten.	MRFK -U og skolene.

3.4. Byen som regional motor

Ved gjentatte anledninger har norske offentlige myndigheter understreket betydningen av toppidrett som kulturfenomen og som en viktig kulturell brikke i utvikling av norsk identitet. En setter søkelys på at det fortsatt skal tilrettelegges for kombinasjonen utdanning og toppidrettslig utvikling for utøvere som har interesse og forutsetninger for å prøve ut mulighetene for en toppidrettskarriere (St.meld. 14(1999-2000) Idrettslivet i endring).

Vi dere blir det slått fast i St.mld 26 (2011-12) Den norske idrettsmodellen: Få områder i samfunnet er omfattet av så stort engasjement, entusiasme og begeistring som toppidrett. Toppidrett som underholdning, men også dypere sett som identitets- og meningsskaper for publikum, befester idrettens posisjon som et viktig kulturfenomen. At de tre byene har tilbud til ungdom som ønsker å satse på sin idrett, kan være med å utvikle byene som regionale motorer også for innbyggerne i omlandskommunene. Toppidrett og toppidrettsutøvere viser seg å ha positiv innvirkning for hvordan omverdenen oppfatter byen. Ålesund-, Molde, - og Kristiansund fotballklubb blir alle sett på som regionale motorer i sitt område. Videre ser vi at enkeltutøvere som Kurt Asle Arvesen har gjort at Eresfjorden og også Molde har blitt mer kjent både nasjonalt og internasjonalt.

4. Prosjektets omfang

Skoleåret 2014/15 er det 41 elever som prosjektet omhandler som er ute av fylket på skole. (Bare offentlige skoler - Private skoler som NTG er ikke omhandlet her)

Ant. Elever	Idrettsgren	Fylke
1	Friidrett	Trøndelag
5		
1	Friidrett	Nord-Trøndelag
5	Rifleskyting	
1	Langrenn m/skiskyting	
7	Langrenn	
1	Toppidrett m/badminton	Oppland

1	Dans, ballett	Oslo
12	Toppvolley	Rogaland
1	Skiskyting	Sogn og Fjordane
1	Langrenn, kombinert	Sør-Trøndelag
1	Sykling	
1	Friidrett	
2	Langrenn	

Prosjektet vil ha varighet fra 2022 til og med skoleåret 2025/26.

4.1. Olympiatoppens kvalitetskrav

Kvalitetskrav –10 grunnsetninger

1. Toppidrettstilbudene skal i prinsippet være åpne for kvalifiserte søkere fra hele landet og den enkelte skole har ansvar for inntak.
2. Skolen skal ha fullstendige årsplaner for den idrettslige aktiviteten.
3. Lærerstaben skal ha innsikt i og forståelse for totalbelastning idrett / skole.
4. Trenerne ved skolene skal ha høy kompetanse på utvikling av idrettstalenter, sikres kontinuerlig utvikling, ha tydelig ansvar og gis mulighet til å praktisere trenergjerningen.
5. Trenerne skal i samarbeid med skolens ledelse legge vekt på å skape et stimulerende miljø der elevene opplever en treningshverdag med fokus på utvikling og mestring.
6. Skolen har ansvar for at elevene får tett oppfølging fra trener(e) og for at det er et godt samarbeid med elevenes øvrige idrettsmiljø.
7. Det skal finnes gode anlegg og treningsmuligheter, korte avstander og god transport.
8. Skolen skal praktisere toppidrettens verdigrunnlag.
9. Skolen skal legge til rette for helhetlig utvikling av unge idrettstalenter.
10. Skolen har ansvar for at elevene får karriereveiledning.

For detaljer og utdypninger knyttet til kvalitetskravene, se vedlegg 1.

4.2. Kriterier til den enkelte skole

Skole og samarbeidende klubb må vise interesse gjennom søknad ut fra følgende premisser:

- Olympiatoppens kvalitetskrav skal oppfylles.
- 3-årig løp, lenger tidsperspektiv kan vurderes ved behov (individuell).
- Skolen har ansvar for å påse at eleven blir ivaretatt både idrettslig og skolemessig med tanke på total arbeidsmengde og sesong
 - Står for den koordinerende rollen med idrettslig faglig ansvarlige, trener, elev m/foresatte
 - Skal tilby alternativ for organisert studiearbeid ved behov
 - Plan for faglig oppfølging ved fravær¹
 - Tilpasninger for å følge treningsgrupper på dagtid
 - Strategi og alternativer for å unngå ulovlig høyt fravær²
 - Tett oppfølging av elever, justere skoleopplegget for å sikre elevens gjennomføring av studieløpet (for eksempel søke om å ta ett år over to år)
- Alle utøvere skal tilknyttes ansvarlig trener som skal fungere som kontaktledd til skolen
 - Hver trener har minimum 4 utøvere som utgangspunkt, maks antall vurderes av søker
 - For mindre idretter vil det være mulig å søke ved et mindre antall utøvere ved tilrettelegging og avtaler med treningsmiljø andre steder
 - Det må foreligge skriftlig avtale mellom skole og trener
 - 100% stilling som trener. Arbeidsmengden skal være fordelt mellom klubb og skole. Både trening dagtid og kveld.
 - Trener skal delta på evt. samlinger.
 - Stillingen kan deles på 2 trenere.
 - Andre mulige løsninger kan vurderes.
- Skolene sørge for basistreningsgrupper på tvers av idretter.
- Plan for oppfølging ved skader, spesielt langtidsskader.
- Plan for å ivareta elever som slutter med idrett på påkrevd nivå.
- Plan for tilgang til anlegg både med tanke på tilstrekkelig tid og kvalitet.

En søknad skal videre svare på følgende utfordringer:

- I hvilken toppidrett søkes det om spissing?
- Begrunnelse for satsing på spisset toppidrett
- Hvordan er disse idrettsgrenene forankret i skolens tilbud?
- Gjør rede for skolens kompetanse knyttet til disse idrettsgrenene
- Gjør rede for koordinatorrollen som skal påse elevens totale arbeidsmengde
- Gjør rede for mulig organisering av spisset toppidrettstilbud og beskriv hvordan skolen vil anvende et tilskudd

¹ Ikke et større problem såfremt planer og tydelig krav til hva som skal leveres i forkant er på plass og skolen er tett på med oppfølging og ekstra timer i forkant og etterkant.

Fungerer bra hos Atlanten, nesten uten ekstra oppfølging. Størst utfordring i lagidrettene med treninger på dagtid.

² For eksempel erstattende løsninger som å få godkjent oppmøte ved innlevering av oppgave eller digital deltagelse

- For å etablere et kvalitativt godt toppidrettstilbud er skolen avhengig av et samarbeid med aktuelle idrettsmiljøer. Beskriv og dokumenter skolens etablerte samarbeid.
- Hvilke tilgjengelige anleggs- og treningsmuligheter har skolen for de idrettsgrenene søknaden omhandler?

4.3. Kriterier til idrettsmiljø

Samarbeidsmål

Idretten har overordnede mål for videregående skoler som tar ansvar for deler av utviklingen av unge idrettstalenter på vei mot toppidrettsnivå. For å sikre samarbeid mellom idretten og videregående skoler er det tatt utgangspunkt i at idretten bidrar i å nå disse, de blir dermed som følger:

- Idrettsmiljøene skal bidra til å utvikle selvstendige mennesker som har et sterkt eierforhold til egen karriere og i samråd med andre er i stand til å ta ansvar for sin egen utvikling.
- Idrettsmiljøene skal sette den enkeltes og lagets utvikling i langsiktig perspektiv gjennom å skape gode treningsarenaer for utvikling av utøvernes forutsetninger for senere å drive idrett på høgt nivå.
- Idrettsmiljøene skal i samråd med utøvernes klubb/krets/forbund legge det idrettslige tilbudet til rette på en slik måte at det stimulerer til optimal utvikling og til at lysten for videre satsing er minst like høy ved avslutning av videregående skolegang som ved starten.
- Idrettsmiljøene har hovedansvar for at elever i utdanningsløp tilrettelagt for utvikling i idrett, gjennomfører en skolegang som gir et tilstrekkelig grunnlag for høyere utdanning og /eller framtidig yrkesvalg.

Kvalitetskriterier til det enkelte idrettsmiljøet:

- Idrettsmiljøet har ansvaret for at det leveres fullstendige terminliste for den idrettslige aktiviteten til skolen og bidrar med å utarbeide idrettslig utviklingsplan, treningsplan og årsplan i samarbeid med skolene.
- Idrettsmiljøet skal være behjelpelig med å gi skolen innsikt i og forståelse for totalbelastning idrett/skole
- Idrettsmiljøets trenere skal inneha høy kompetanse på utvikling av idrettstalenter, sikre kontinuerlig utvikling, ha tydelig ansvar og gis mulighet til å praktisere trenergjerningen.
- Idrettsmiljøet skal legge vekt på å skape et stimulerende miljø der utøverne opplever en meningsfull treningshverdag med fokus på utvikling og mestring
- Idrettsmiljøet skal være en god samarbeidspartner til skolene når det kommer til tett idrettslig oppfølging av utøverne, utvikling av treningsprogram på områder skolen mangler kompetanse, bistå med tilgang til anlegg og utstyr
- Idrettsmiljøet skal praktisere toppidrettens verdigrunnlag
- Idrettsmiljøet skal legge til rette for helhetlig utvikling av idrettstalenter
- Idrettsmiljøet må stille med trener på samlinger, konkurranser og annen idrettsspesifikk aktivitet

4.4. Rammebetingelser

4.3.1 Møre og Romsdal fylkeskommune sitt bidrag

Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer søknadene fra skolene. Ved behov involveres Møre og Romsdal idrettskrets.

Tilskudd på inntil kr 1.000.000 til 100% stilling pr. år til prosjektkoordinator.

Tilskudd på inntil kr 500.000 til koordinator pr. skole. Denne har hovedansvar for å ivareta elevens balansegang mellom skole og trening og fungere som et bindeledd mellom skole, utøver, treningsmiljø og prosjektleder. Midlene skal også kunne benyttes til utvikling av verktøy for tilpasset undervisning, leie av tilfredsstillende lokaler, samlinger, oppfølging av prosjektskoler med mer.

Egeninnsats fra søker vil styrke søknaden, og gjøre tiltaket best mulig.

4.3.2 Møre og Romsdal idrettskrets sitt bidrag

Rådgiving om samhandling skole/klubb. Oppfølging av prosjektskoler med prosjektkoordinator som bindeledd.

4.3.3 Olympiatoppen sitt bidrag

(MRIK avklarer)

Olympiatoppens bidrag skal i hovedsak foregå i nærheten av undervisningssted.

- Kompetanseheving
- Kvalitetssikring av testing

4.3.4 Andre avklaringer

Sponsoravtaler skal inngås gjennom det frivillige.

Muligheter for mer enn 10 dager fravær – eller unngå fravær gjennom annen deltagelse (digital eller arbeidskrav). (Se gjeldende praksis hos Romsdal og Molde vgs.)

5. Mål og resultatkrav

MRFK og MRIK ønsker å legge til rette for at ungdom i fylket som vil satse på idrett skal kunne gjøre det i Møre og Romsdal mens de går ved videregående skole.

5.1. Effektmål

MRFK:

Prosjektet har bidratt til at Møre og Romsdal fylkeskommune kan tilby et konkurransedyktig tilbud til ungdom i den videregående skolen som ønsker å satse på idretten sin på et høyt nivå.

Den enkelte innbygger:

Prosjektet har bidratt til at flere ungdom som ønsker å satse på en idrett på et høyt nivå blir boende i Møre og Romsdal.

Organisasjoner og det offentlige: Prosjektet har bidratt til økt samarbeid mellom MRFK-K, MRFK-U, MRIK og OLT-MN innen toppidrettssatsning i Møre og Romsdal for ungdom i den videregående skolen.

5.2 Resultatmål

- 3-4 skoler har fått et konkurransedyktig og kvalitetssikra opplegg for toppidrett satsing i den videregående skolen.
- 3-4 idretter har fått et konkurransedyktig og kvalitetssikra opplegg for toppidrett satsing i den videregående skolen.
- 1-2 Testsenter for testing av viktige fysiologiske parameter for idrettsprestasjon er oppretta i Møre og Romsdal
- Minst 1 parautøver har søkt seg til og begynt Toppidrett ved VGS.

5.3 Suksessfaktorer

- Tiltakene skjer i Møre og Romsdal.
- Det er skapt et treningsmiljø også for små idretter.
- Bedre og flere trenere med høy kompetanse.
- Støtteapparat for langtidsskadde.
- Sosialt miljø selv om elevene trapper ned på idrettssatsingen.
- Nivå defineres sammen med særiddrettene. Vil variere fra idrett til idrett.

6. Planer

6.1. Hovedaktiviteter

AKTIVITETENS NAVN – Blir lagd etter hvert som de ulike aktivitetene blir planlagt

Beskrivelse av aktiviteten	
Formålet med aktiviteten	
Oppstarts kriterier	
Ansvarlig for aktiviteten	
Resultater fra aktiviteten	

6.2. Hoved milepæler og leveranser

M/L	Beskrivelse av milepæl eller leveranse	Dato
	Prosjektbeskrivelse under utarbeidelse	Februar 2022
	Oppretting av styringsgruppe, prosjektgruppe og referansegruppe	Vår 2022
	Møte med næringsliv – mulighet for økonomisk støtte	Vår 2022
	Prosjektbeskrivelse vedtatt i idrett styret – Fylket også?	Sommer 2022
	Utarbeidning av avtaler knyttet til prosjektet	
	Møte med etablerte toppidrett VGs. (Wang, NTG etc.)	Høst 2022
	Underskrift avtaler	
	Oppstart i skolene	Høst 2023

7. Usikkerhet

Vil bli utarbeidet etter hvert som arbeidet med prosjektet tar form.

Sannsynlighet for Kode S

Aktuell bedømmelse av sannsynligheten for at hendelsen inntreffer dersom planlagte tiltak ikke gjennomføres.

0-5 = Risikoen er bortfalt eller eliminert – Svært stor sannsynlighet

Konsekvenser Kode K

Bedømmelse av konsekvensene om hendelsen inntreffer

1-5 = Ubetydelig; begrenset virkning kan innhentes – Svært alvorlig Hele (del) prosjektet er i fare.

NR	Risiko/hendelse	S	K	Konsekvenser	Gardering/tiltak
	Skade på skolen				

Versjon: 2
Dato: 13.05.22

8. Vedlegg

Vedlegg 1: OLT - Kvalitetskriterier videregående skoler med tilrettelagt utdanningsløp for unge idrettstalenter.pdf